

XIV Festiwal Polonijny „Losy Polaków”

FILMY I PROGRAMY TELEWIZYJNE

14F001 Świadkowie -obywatele polscy w Auschwitz-Birkenau - 35' 4" 1

reż. Mirosław Krzyszkowski prod. Fundacja Wiara i Prawda Polska https://youtu.be/cdY_JzARvCM

Film dokumentalny Świadkowie w reżyserii Mirosława Krzyszkowskiego ukazuje losy obywateli polskich więzionych w Auschwitz w kontekście historii nazistowskich Niemiec, powstania i funkcjonowania obozu oraz niemieckiego aparatu terroru. Opowiadają o tym sami więźniowie poprzez aktorsko wzbogacone wspomnienia i relacje oraz tworzone przez nich w obozie oraz już na wolności dzieła sztuki. Autorzy oddali także głos pracownikom Muzeum. **Mirosław Krzyszkowski:** reżyser dokumentalista (filmy historyczne i religijne), pisarz i fotografik. Ekspert komisji PISF III kadencji. Laureat wielu nagród festiwalowych, a także tego festiwalu. W swoich filmach pokazuje postaci i sytuacje historyczne oraz współczesne w kontekście ich wyborów moralnych i poszukiwania sensu życia i powołania.

14F 002 Tomek Kawiak - '55' reż. Natasza Ziółkowska prod. Fundacja Tomka Kawiaka TaTo Polska

Podróż przez życie Tomka Kawiaka, artysty-emigranta światowego formatu, który urodził i wychował się w Lublinie, ale osiadł we Francji. Mieszka u stóp Mont Blanc, gdzie docieramy z kamerą do jego domu i pracowni, podróżujemy na Lazurowe Wybrzeże do Mougins, miasta Picassa, gdzie zorganizowano plenerową wystawę rzeźb. Kamera podgląda pracę w odlewni i w pracowni ceramicznej, gdzie powstają słynne cegły Kawiaka.

Natasza Ziółkowska-Kurczuk - reżyserka, dziennikarka. Ukończyła UAM i PWSFTviT. Profesor nadzwyczajny na UMCS. Laureatka Grand Prix Polonijnego Festiwalu Multimedialnego 2014, New York Festivals World's Best TV & Films 2015. Kierownik TV UMCS. Filmografia: „Lustra Leszka Mądzika” 2015, „Granatowy zeszyt” 2013, „Komeda, Komeda...” 2012, „W Nowicy na końcu świata” 2009.

14F003 Biały słoń - 28' reż. Eugeniusz Salo prod. Studio Film Kurier Galicyjski Ukraina

<https://www.youtube.com/watch?v=h1L8akeU6Q0>

Film opowie historię odbudowy Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego na górze Pop Iwan. Tu, w Czarhohorze, chmury płyną poniżej nas..., A nad nimi na górze dumnie stoją mury dawnego Obserwatorium Astronomicznego im. Józefa Piłsudskiego – potocznie zwane „Białym Słońcem”...

Eugeniusz Salo (1990 r.) – dziennikarz, urodzony w Kryswicach, odwód lwowski. W latach 2007-2012 studiował na Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. I. Franki, na Wydziale Teatrolologii. Studia ukończył uzyskując dyplom magistra sztuki z wyróżnieniem. Od roku 2012 jest dziennikarzem Kuriera Galicyjskiego. Twórca i współtwórca filmów dokumentalnych: „Ukraina. Rewolucja godności” (2014), „Nie chcemy wojny – chcemy pokoju” (2015), „PL w UA” (2016), „Tam był mi raj” (2018). Autor ponad 100 reportaży telewizyjnych na temat aktualnych wydarzeń na Ukrainie, głównie związanych z życiem środowisk polskich na Ukrainie oraz współpracą polsko-ukraińską.

14F 004 Kresy – 82' reż. Rafał Bryll prod. Polska Press sp. z o.o. Oddział Zielona Góra, Polska <https://youtu.be/Ge0IEP2Nmg4>

Historia ostatnich dni Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej oraz początków tak zwanych Ziem Odzyskanych, oparta na dramatycznych świadectwach Polaków wypędzonych ze swej ojcowizny. Z każdej opowieści wyziera tęsknota za pięknem utraconej ziemi ojców oraz niepewność i tymczasowość związana z życiem na zachodnich rubieżach powojennej Polski, które z biegiem lat zostają uznana za nowy dom. Pogodne sceny tradycyjnych polskich świąt kontrastują z przerażającymi zbrodniami II Wojny Światowej.

Rafał Bryll. Specjalizuje się w filmie dokumentalnym. Twórca serii "Tajemnice Państwa Podziemnego" (2016) wyprodukowanej we współpracy z Muzeum Powstania Warszawskiego, fabularyzowanych filmów dokumentalnych: "Grupa D, Departament IV, Ofiary morderstw PRL" (2016-2017) oraz dokumentu "Wydarzenia Zielonogórskie 1960. Bitwa o dom katolicki." (2017), który wygrał 6. Festiwal Filmów Dokumentalnych "Spotkania z historią" w Zamościu w 2018 r., a także otrzymał wyróżnienie na festiwalu NNW w Gdyni w 2017 r.

14F 005 A w nas Polska ciągle się tli... 26'45' reż. Roman Wasiluk prod. TVP S.A. Polska

Polacy w Jakucji pojawili się na początku XVI wieku jako zesłańcy wojenni. Po powstaniach listopadowym i styczniowym do tego dalekiego kraju zesłano największe partie Polaków. Dzisiaj także mieszkają tam ich potomkowie.

Roman Wasiluk - absolwent Uniwersytetu Warszawskiego Wydziału Biologii. Od 1997 r. do 2008 r. Pracownik TVP S.A. Oddział w Białymstoku. Od 2008 r. Prowadzi firmę East Film.

14F 006 Nikt nam iść nie kazał... 23' reż. Anna Gordijewska, Aleksander Kusnierz prod. Studio Filmowe Lwów Kurier Galicyjskiego Ukraina

<https://www.youtube.com/watch?v=yVb0cWCKKe0>

Pięć pokoleń tych, co walczyli o Niepodległość Polski są pochowani na Cmentarzu Łyczakowskim: żołnierze Kościuszki, Napoleończycy, uczestnicy Powstania Listopadowego, Styczniowego oraz najmłodszy – Orleń. Jest to fil o jednym z najstarszych polskich cmentarzy, choć leżącym poza dzisiejszymi granicami Polski.

ANNA GORDIJEWSKA (ur. w 1960 r. we Lwowie). Absolwentka polskiej szkoły nr 10 im św. Marii Magdaleny we Lwowie. Ukończyła wydział dziennikarstwa we Lwowskiej Akademii Drukarstwa. W latach 1995-1997 Podyplomowe Studium Komunikowania Społecznego i Dziennikarstwa na KULu. Pracowała ponad 18 lat w polskim „Radiu Lwów”. Ostatnie 5 lat - redaktor „Kuriera Galicyjskiego”, reżyser materiałów filmowych „Kurier Galicyjski TV. Jest aktorką w Polskim Teatrze Ludowym we Lwowie.

ALEKSANDER KUŚNIERZ (ur. w 1988 r. w miejscowości Pnikut, obw. Lwowski, Ukraina). Od 2014 roku dziennikarz Kuriera Galicyjskiego oraz operator i montażysta w Kurierze Galicyjskim TV, współtwórca filmów w Studiu Filmowym Lwów Kuriera Galicyjskiego.

14F 007 Pokucka Troja 23' reż. Mirosław Rowicki prod. Studio Filmowe Lwów Kuriera Galicyjskiego
Ukraina <https://www.youtube.com/watch?v=Xw0KkmWkXjU&#:t>

Film ballada. Piękne rozległe pejzaże Pokucia, a w tej scenerii wieś, która powoli odchodzi w niebyt – wieś o niespotykanej nazwie Święty Józef. Miejscowość, która pod koniec XIX wieku powstała w miejscu wykarczowanych podgórszych borów, zamieszkała była przez Polaków przybyłych z zachodniej Galicji. Tuż obok rodzinna miejscowość Franciszka Karpińskiego. Z trzynastu ulic wsi, a w zasadzie prawie miasteczka Święty Józef, bo była tam szkoła, kościół, posterunek policji, karczma i prawie 600 domów, po wojnie pozostały jedynie ich fundamenty i bryła kościoła wysadzona w powietrze na początku lat 60. W to miejsce przesiedlono nowych mieszkańców, którzy w bardzo ciepły sposób opowiadają o swoich poprzednikach – Polakach.

Mirosław Rowicki – założyciel, wydawca i redaktor naczelny Kuriera Galicyjskiego – największej polskiej gazety na Ukrainie. Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Na Ukrainie od 2000 roku. Od 2005 roku aktywnie włączył się w działalność na rzecz miejscowych Polaków oraz zbliżenia polsko-ukraińskiego. Jest wydawcą jedynego na Ukrainie pisma dla dzieci w języku polskim – „Polak Mały”. Prowadzony przez Mirosława Rowickiego „Kurier Galicyjski” to dzisiaj także portal www.kuriergalicyjski.com, telewizja i radio a także Studio Filmowe „Lwów”. Przewodniczący Klubu Galicyjskiego.

14F 008 I wasze zapomniane odnajdziem nazwiska... 32'06" reż. Leszek Wiśniewski

prod. Telewizja Polska S.A. O/Lublin i „Telewizja Regionalna Stowarzyszenie Europejskie” Polska

Tytuł tego pięknego wiersza poety - legionisty Jana Pietrzyckiego z września 1915 roku stał się przesłaniem wszystkiego, co robi Jarosław Górecki i kierowane przezeń Centrum Dialogu Kostiuchnówka na Polesiu Wołyńskim. Wraz ze swoimi harcerzami dokonał i dokonuje rzeczy absolutnie wyjątkowych dla upamiętnienia zmagania żołnierzy legionów Polskich w trzech bitwach pod Kostiuchnówką w 1915 i 1916 roku. Od 17 lat, wraz z polskimi harcerzami, porządkuje pobożowiska wołyńskie, zakłada cmentarze, odnajduje zapomniane mogiły żołnierskie, stawia na powrót bazaltowe słupy pamięci uczestników walk. Pracując w niełatwych warunkach zaskarbił sobie szacunek miejscowej ludności ukraińskiej i lokalnych władz. Organizuje wspólne obozy harcerskie dla polskiej i ukraińskiej ludności, kieruje wspólnym ośrodkiem Fundacji centrum Dialogu Kostiuchnówka z hotelem, salami wykładowymi i muzeum z pamiątkami z bitewnych pól, gdzie ziemia do dziś rodzi żelazo...

Leszek Wiśniewski - dziennikarz, publicysta, scenarzysta, reżyser telewizyjny, twórca wielu filmów dokumentalnych i cyklicznych programów telewizyjnych, od lat związany z lubelskim ośrodkiem Telewizji Polskiej. Autor kilkuset artykułów o tematyce sportowej, społecznej i historycznej. Jako pierwszy w Polsce opublikował historyczną listę katyńską Polskiego Czerwonego Krzyża, odnanioną w Lublinie. Był też m.in. autorem pierwszej biografii zamordowanego w Katyniu gen. Mieczysława Smorawińskiego. „Jeden z Katynia” drukowany był w Polsce i w prasie polonijnej w Stanach Zjednoczonych. Zrealizował ponad 1500 audycji telewizyjnych, reportaży, filmów dokumentalnych na antenie lokalną i ogólnopolską. Współtworzył program „Spotkania z prof. Wiktorem Zinem”, współpracował z Bogusławem Wołoszańskim przy programach „Sensacje XX wieku” oraz przez wiele lat z Programem I TVP przy audycji „Kawa czy herbata”. Specjalizuje się w problematyce historycznej, krajoznawczej i społecznej. Jego filmy dokumentalne były wielokrotnie nagradzane na ogólnopolskich i międzynarodowych festiwalach.

14F 009 Trzy losy - jedna Polska 51'10" reż. Leszek Wiśniewski prod. TVP Lublin Polska

<https://youtu.be/mp-rfJv3Pqo>

Tytuł tego pięknego wiersza poety - legionisty Jana Pietrzyckiego z września 1915 roku stał się przesłaniem wszystkiego, co robi Jarosław Górecki i kierowane przezeń Centrum Dialogu Kostiuchnówka na Polesiu Wołyńskim. Wraz ze swoimi harcerzami dokonał i dokonuje rzeczy absolutnie wyjątkowych dla upamiętnienia zmagania żołnierzy legionów Polskich w trzech bitwach pod Kostiuchnówką w 1915 i 1916 roku. Od 17 lat, wraz z polskimi harcerzami, porządkuje pobożowiska wołyńskie, zakłada cmentarze, odnajduje zapomniane mogiły żołnierskie, stawia na powrót bazaltowe słupy pamięci uczestników walk. Pracując w niełatwych warunkach zaskarbił sobie szacunek miejscowej ludności ukraińskiej i lokalnych władz. Organizuje wspólne obozy harcerskie dla polskiej i ukraińskiej ludności, kieruje wspólnym ośrodkiem Fundacji centrum Dialogu Kostiuchnówka z hotelem, salami wykładowymi i muzeum z pamiątkami z bitewnych pól, gdzie ziemia do dziś rodzi żelazo...

14F 010 Tę rodzinę trzeba wytepić !... 64'55" reż. Leszek Wiśniewski

prod. Telewizja Polska S.A. O/Lublin i Telewizja Regionalna Stowarzyszenie Europejskie Polska
Fabularyzowany film dokumentalny prezentujący życie, działalność i męczeńską śmierć ks. Juliusza Bursche – zwierzchnika Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w Polsce w latach 1905 – 1939. Ten niezłomny chrześcijanin, wierny Ewangelii i Ojczyźnie wołał – jak powiedział o nim papież Jan Paweł II „zginąć w niemieckim więzieniu niż wyrzec się polskości. Juliusz Bursche, choć z pochodzenia Niemiec (oboje rodzice byli emigrantami z Saksonii), całe życie działał na rzecz budowy polskiego kościoła luterńskiego w duchu poszanowania dla odmiennych korzeni i tradycji. Za swoją postawę zapłacił cenę najwyższą, męczony i szykanowany w Sachsenhausen. W obozie koncentracyjnym w Mauthausen zginęli jego dwaj bracia (trzeci przeżył obóz) a syn rozstrzelany został w lasach lućmierskich koło Zgierza. Biskupem Bursche interesowali się najwyżsi funkcjonariusze aparatu bezpieczeństwa III Rzeszy, a na jego aktach Himmler napisał odręcznie: „Tę rodzinę trzeba wytepić !” ...

14F 011 Ku pokrzepieniu powstańczych serc. Historia obrazu Matka Boska AK 37'

reż. Piotr Korycki prod. Piotr Korycki Polska <https://youtu.be/PfZX8IAZtF0>

Irena Pokrzywnicka to przedwojenna dyktatorka mody, przyjaciółka Mai Berezowskiej i Zofii Stryjeńskiej. W sierpniu 1944 tworzy w Warszawie obraz „Matka Boska AK”, rozdawany powstańcom w formie małych reprodukcji. Oryginał, ocalony z bombardowań, trafia po wojnie do Sieradza, gdzie ukrywa go ksiądz Apolinary Leśniewski. Po latach przekazuje obraz wychowankowi, prymasowi Stefanowi Wyszyńskiemu. Film opowiada historię relikwii i osób z nią związanych

Piotr Korycki Oprócz pracy redaktora technicznego w „Gazecie Olsztyńskiej” zajmuję się realizacją filmów dokumentalnych. Byłem m.in. scenarzystą i reżyserem filmu „Niemiec, Warmiak, katolik”, zrobionego dla redakcji „Małych Ojczyzn” TVP-2, kierownikiem produkcji filmów z cyklu „Zielone Pluca Polski”, powstałych na zlecenie NFOŚiGW, atak z realizatorem filmów szkoleniowych i promocyjnych dla koncernu Michelin Polska.

14F 012 Izrael zaczął się w Polsce... 55'29" reż. Jan Grzyb prod. TVP Polonia Polska

<http://polonia.tvp.pl/42986268/izrael-zaczal-sie-w-polsce-zwiastun>

To próba pokazania znaczącego wkładu II Rzeczypospolitej w powstanie państwa Izrael.

Na terytorium Polski powstały tajne obozy szkoleniowe. Oficerowie Wojska Polskiego uczyli żydowskich bojowników posługiwania się bronią, konspiracji i sabotażu. Wysyłaliśmy broń, amunicję, dla żydowskich organizacji paramilitarnych w Palestynie. W Polsce powstawały kibuce, w których przygotowywano młodych Żydów do pracy na roli. „Izrael zaczął się w Polsce...”, Izrael ma polskie korzenie.

Jan Grzyb - dziennikarz Telewizji Polskiej. Absolwent Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Autor cyklu reportaży z Izraela, audycji poświęconych pielgrzymkom Jana Pawła II do Polski („Jan Paweł II do Rodaków”), cyklu „Moja Polska, moja Europa”, cykli programów ekumenicznych i programów o tematyce integracji europejskiej. Autor i współautor reportaży i filmów dokumentalnych. Od 2016 r. dziennikarz TVP Polonia.

14F 013 Kazimierz an idyll annihilated”; polski „Kazimierz unicestwiona idylla 40'

reż. Wiesław Dąbrowski Partus prod. Wiesław Dąbrowski Partus (Polska)

Dokumentalna opowieść o fenomenie miasteczka Kazimierz Dolny nad Wisłą, o jego minionej historii, a także współczesnej, artystycznej, magicznej aurze. Kazimierz w międzywojniu zasłynął jako symbiotyczne, wielonarodowościowe, wielokulturowe miasteczko, które społeczność żydowska nazywała swoim - sztetl, gdzie historia, architektura, natura i mieszkańcy tworzyli osobliwą mieszaninę przeszłości i teraźniejszości, egzotyki i swojskości, gdzie mieszkało ubóstwo, cnota i żydowska pobożność. Film opowie także o fenomenie odrodzonego z ruin współczesnego Kazimierza Dolnego owianego artystyczno - literacką legendą, nieprzemijającym sentymentalnym magnetyzmem krajobrazowym, malarsko – filmowo – poetycką aurą.

Wiesław Dąbrowski Właściciel Agencji Artystycznej „PARTUS”. Jego filmy zdobyły wiele nagród, m.in. Houston International Film Festival; Złota Szabla Międzynarodowego Festiwalu Filmów Historycznych i Wojskowych. Odnaczony medalem „Zasłużony Kulturze - Gloria Artis”. Nagroda Ministra Kultury Hiszpanii „La Esterella de Oro a La Excelencia”. Współzałożyciel i Prezes Fundacji „AVE ARTE”. Pomysłodawca i Dyrektor Generalny Międzynarodowego Festiwalu Ignacego Jana Paderewskiego.

14F 014 Fechmistrz z Wiednia 75' reż. Jan Borowiec i Antoni Heba

prod. Eidos i Ubi Leones Belgia https://youtu.be/o378_Vot-DY

„Fechmistrz z Wiednia” to film o Stanisławie Krucińskim: polskim fechmistrzu mieszkającym w Wiedniu. Razem z bohaterem wracamy do czasów, kiedy jako szef wyszkolenia polskiej kadry walnie przyczynił się do podwójnego złota florecistów na olimpiadzie w Monachium w 1972 r. Śledzimy zakulisowe przygotowania i znowu przeżywamy ten triumf, aby później z niedowierzaniem usłyszeć o porażce człowieka, który całe życie poświęcił

szermierce.

Jan Borowiec: reżyser i prawnik, absolwent Wajda School. Założyciel studia filmowego 'Ubi leones', produkującego filmy i obsługującego prawnie produkcję filmową. Antoni Heba: informatyk i scenarzysta, absolwent SGH i paryskiej Sorbony I. Właściciel firmy Eidos, oferującej doradztwo w sprawach analizy danych i pisanie scenariuszy na zamówienie.

14F 015 Piasnicki lament 47' reż. Wiesław Henryk Kwapisz
prod. Film Poland – Diamond Studios Polska

Filmowa rejestracja nawiązująca do wydarzeń ostatniej Wojny na Pomorzu.

Tym razem Piasnica – miejsce zbrodni niemieckiej, gdzie życie straciło ok. 30.000 osób, starców, kobiet, dzieci, duchownych, policjantów, nie oszczędzano nikogo, kto nosi polskie nazwisko. Artyści z zespołu Folk Aquistic w hołdzie pomordowanym wykonali niewytki koncert. W części studyjnej dzielą się swoimi emocjami, wrażeniami podczas pracy na koncercie. Nizwytki film, niezwytki, chwytający za serce hołd zamordowanym. Kolejna, niezwykle ważna i potrzebna dla historii narodu polskiego produkcja filmowa.

14F016-23 Powroty 1-8 8x15'30" reż. Cezary Ciszewski prod. Cece robi Cacy Polska

Odcinek 1 opowiada o człowieku, który z powrotu z emigracji uczynił sens życia i odrodzenia w sztuce i działalności społecznej zyskując sławę i uznanie z tego powodu. Bogusław Szedny był dziennikarzem telewizyjnym i człowiekiem sukcesu. Za oceanem w USA postanowił osiągnąć jeszcze więcej i założył tam wiele biznesów w tym agencję modelek z Europy Wschodniej. Niestety zbankrutował i zamieszkał w namiocie na Florydzie choć wcześniej jeździł ekskluzywnymi cabrioletami. Pewnego dnia (co zresztą nagrał.) obwieścił światu, że wraca do Polski.

Odcinek2 prezentuje rodzinę, która porzuciła angielski dobrobyt z domem, kredytem i stabilizacją - by zamieszkać z trójką dzieci na Nowej Hucie. Do tego zameldowali się w urzędzie dla bezrobotnych oczekując na pomoc, która była z wielką pompą marszałkowską deklarowana i nigdy nie nadeszła.

Państwo Franikowscy jednak dali sobie radę sami i do tego jak twierdzą jest im weselej i raźniej wśród swoich. Można powiedzieć rodzina bohaterska ale też świadoma swoich potrzeb i to się opłaciło najbardziej

Cezary Ciszewski Reżyser, dziennikarz, aktywista warszawski i dokumentalista uliczny. absolwent PWSTiF Łódź i wykładowca na Uniwersytecie Warszawskim Wydział Dziennikarstwa specjalizacja Dokumentalistyka i Dolnośląskiej Szkole Wyższej. Twórca i producent kilkunastu autorskich programów telewizyjnych takich jak: „Muzyka Łączy Pokolenia”, „WuWuA”, „Miasto w Komie”, „Wolny Ekran”, „Polonia w Komie”. Nauczając dokumentalizmu ulicznego i mobilego w ramach stworzonego w 2008 roku ruchu Miasta w Komie stworzył kilkadziesiąt dzielnic i miast w komie takich jak: Praga w Komie, Poznań w Komie, Tblissi w Komie i Birma w Komie. Stworzył pierwszą Telewizję Obywatelską i jednocześnie ruch filmowy „Miasta w Komie”.

14F024 Odessa po polsku 15' reż. Sonia Pajgert, Wiktor Pajgert prod. Narodowo-Kulturalne Stowarzyszenie Polaków „Polska Nuta” Ukraina <https://youtu.be/tLNdvPDViWA>

Pierwszy z sześciu odcinków programu telewizyjnego „Odessa po polsku”. W których w lekkiej i dostępnej formie opowiada się o Polakach Odessy, o ich wielkim wkładzie i udziale w budowie i rozwoju miasta. O losach Polaków w czasach panowania na tych terenach Związku radzieckiego. Oras o współczesnej Polonii miasta.

Wiktor Pajgert – muzyk, kompozytor, aranżer, kierownik chóru Polonijnego wokalnego zespołu „Polska Nuta”, pisarz. Odznaczony odznaką honorową Zasłużony dla Kultury Polskiej. Współzałożyciel NKSP „Polska Nuta”

Sonia Pajgert – artysta plastyk, ilustratorka, renowatorka dzieł sztuki, poetka, kierownik ART-studio „Złote ręce”. Odznaczona odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej. Współzałożycielka NKSP „Polska Nuta”.

14F025 Powrót 73' reż. Jolanta Hajdasz prod. Hajdasz Production Polska
<https://youtu.be/KaEZcW6qwME>

„Powrót” to trzeci film Jolanty Hajdasz poświęcony historii prześladowania, działalności i upamiętniania arcybiskupa Antoniego Baraniaka, który zwany jest już powszechnie w naszym kraju Żołnierzem Niezłomnym Kościoła. Wbrew pozorom nie jest to tylko opowieść o gnębionym przez komunistów duchownym, który odegrał ważną rolę w przeciwstawianiu się zniewalaniu naszego narodu. To byłoby zbyt wielkie uproszczenie, choć to właśnie On był tym, który w czasie uwięzienia kardynała Wyszyńskiego wziął na siebie odpowiedzialność Prymasa Polski za Kościół w Polsce i rolę tę wypełnił tak dobrze, że wg słów kardynała Karola Wojtyły Kościół w naszym kraju nie może nigdy zapomnieć o tym, co abp Antoni Baraniak uczynił dla niego w najtrudniejszym dla tego Kościoła czasie. Ale to jeszcze nie wszystko .... Dlaczego został pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego 11 listopada. Czy na pewno zasługuje na proces beatyfikacyjny? O tym jest ten film ...

Jolanta Hajdasz, dziennikarz, medioznawca, reżyser i producent filmowy, pracowała m.in. w Polskim Radiu, TVP S.A. „Przewodniku Katolickim”, a obecnie redaktor naczelny Wielkopolskiego Kuriera Wnet, wiceprezes Stowarzyszenia

Dziennikarzy Polskich. Autorka filmów dokumentalnych m.in. „Zapomniane męczeństwo”, „Żołnierz Niezłomny Kościoła. Laureatka m.in. Nagrody Głównej Wolności Słowa SDP w 2012 i w 2016 r. i Nagrody Głównej Feniks Stowarzyszenia Wydawców Katolickich w kategorii multimedia w 2013, 2017 i w 2019 r. 2018 r.?

14F026 Niedokończone msze wołyńskie 42' reż. Tadeusz Arciuch i Maciej Wojciechowski
prod. Telewizja Polska SA Polska https://youtu.be/xK4_hqifFc

W czasie II wojny światowej Polskie Kresy a szczególnie ziemia wołyńska stała się miejscem męczeństwa wielu tysięcy Polaków. Z rąk nacjonalistów z OUN - UPA śmierć poniosło także wielu księży katolickich często w trakcie sprawowania posługi kapłańskiej. Apogeum ludobójstwa na Wołyniu przypadło na 11 lipca 1943 roku kiedy oddziały OUN - UPA przystąpiły do skoordynowanej i szeroko zakrojonej akcji wymierzonej przeciwko Polakom. Tego dnia napadnięto na 5 kościołów w trakcie odbywających się mszy i dokonano brutalnych mordów na
Tadeusz Arciuch - lekarz medycyny i reżyser. Absolwent Wydziału Reżyserii PWSFTviT w Łodzi.
Reżyser filmów dokumentalnych, obecnie pracuje w Telewizji Polskiej SA.

Maciej Wojciechowski - magister filologii angielskiej UJ. Założyciel i prezes Fundacji Stanica Kresowa. Od 20 lat realizuje filmy poświęcone polskim kresom zgromadzonych tam bezbronnych wiernych. Razem z wiernymi ginęli ich kapłani. Tego dnia dokonano także ataków na ok. 100 polskich miejscowości. Łącznie rąk nacjonalistów ukraińskich życie straciło 75 księży i zakonników. Ofiary polskiej ludności szacuje się na ok. 120 tys. Film opowiada o zbrodniach dokonanych przez OUN - UPA na wiernych zgromadzonych w kościołach i klasztorach

14F027 Mistrz 13' reż. Henryk Latusek prod. AKF „Nurt58” Łaziska Górne Polska

Film przedstawia koleje losu polskiego malarza Jana Kazimierza Olpińskiego pochodzącego ze Lwowa. Wnuk będąc pomysłodawcą filmu chce w ten sposób przypomnieć i spopularyzować twórczość swojego dziadka.

Henryk Latusek Od 50 lat filmowiec amator - zdobywca wielu nagród na festiwalach krajowych i międzynarodowych. Na X Polonijnym Festiwalu Multimedialnym „Polskie Ojczyzny 2015” zdobył wyróżnienie za film „Skrywane biografie”. Na XXX Międzynarodowym Katolickim Festiwalu Filmów i Multimediiów zdobył I Nagrodę za film „Klaudia”.

14F028 A wiara przetrwała 25' reż. Anna Tomczyk prod. TV PoloniaPolska

Drohobyczi Wołoszcza. To przykład kresowego miasta i wioski, na dzisiejszej Ukrainie, w których ocalały kościoły rzymskokatolickie dzięki ogromnej determinacji polskiej ludności.

Ci, którzy ocaleli z pożogi wojennej (1939-45) musieli stawić czoła kolejnej wojnie – na tle narodowościowym i politycznym. Jako Polacy na kresach wschodnich II Rzeczypospolitej stali się mniejszością narodową walczącą o zachowanie polskości. Tym, co ich scalało i dodawało sił była i jest wiara. Dziś w wioskach i miasteczkach zachodniej Ukrainy żyje garstka Polaków, za kilka – kilkanaście lat w tych samych miejscach nie będzie już nikogo z nich. Tymczasem w każdej z tych miejscowości : Drohobyczu, Wołoszczy i Zadach koło Wołoszczy - nasi rodacy mają do opowiedzenia niezwykle historie, związane z wojną, własnym ocaleniem, obroną miejscowego kościoła czy krzyży.

Anna Tomczyk. Ur. 9.06. 1967. Dziennikarka TVP3 Rzeszów od 1992 roku.. Autorka licznych programów i reportaży o Polakach i Polonii rozsianej po całym świecie. Zwłaszcza w Gruzji, Armenii i na Ukrainie. Autorka programów społecznych, z zakresu ekonomii społecznej.

14F029 Wspomnienie to cicha nuta... 54' reż. Andrzej Moś prod. Video Studio Gdańska Polska
<https://youtu.be/J9cw5j-IPk>

Szymon Pawlicki – związany z Trójmiastem i Koninem aktor, działacz Solidarności, animator kultury, organizator uroczystości religijno-patriotycznych w latach 80. Wspomnienia przyjaciół z teatru, związkowców, kolegów z kabaretu konińskiego oraz rodziny, osadzone w bogatym materiale archiwalnym tworzą sentymentalny obraz postaci, która do końca pozostała sobą, w służbie wolności, godności i drugiego człowieka, ale też obraz trudnych lat 80., pokazanych przez Jego wrażliwość.

Andrzej Moś Urodzony w 1952 roku, absolwent prawa UAM i Wyższego Studium Organizacji łódzkiej szkoły filmowej, stypendysta Stens Filmsentral w Oslo (edukacja filmowa). Scenarzysta, reżyser i operator kilkunastu autorskich filmów dokumentalnych o tematyce regionalnej, historycznej i etnograficznej, m.in. „Kameduli z Bieniszewa”, „Harcerska powinność”, „Misterium w Łądzie”, „Ceramidla w Zagórowie”, „Śladami Oleńców”, filmów biograficznych o zapomnianych twórcach: „Antoni Serbeński, wiosna, maj...”, „Stanisław Czernik – pisarz autentyczny”, „Harcerzem zawsze”, „Tworzyliśmy Solidarność. Region Konin 1980 – 1989”. Jego filmy były wyróżniane i nagradzane na wielu festiwalach i emitowane w TVP i Polsacie.

14F030 Byś wolnym żył. 12' reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki, Riho Okagami Australia

Wybuch II Wojny Światowej, Zagłada, Terror, Opór, Walka- Pamięć. Dwa wiersze: K.K. Baczyńskiego i T. Gajcego w interpretacji znanego aktora teatralnego, radiowego i telewizyjnego, zdobywcy wielu nagród i wyróżnień za działalność artystyczną i polonijną.

Andrzej Siedlecki <http://www.andrzej siedlecki.pl>

14F031 Doktor Piotr 28'40" reż. Zdzisław Siwik prod. Fundacja im. dr Piotra Janaszka
„Podaj Dalej” przy wsparciu Koninska Fundacja Kultury Polska

14F032 Ryby, żaby i raki 5' reż. Andrzej Siedlecki prod. Andrzej Siedlecki, Riho Okagami
Australia <https://youtu.be/Lg622u5PoTg>

Ilustrowane filmem wiersze dla dzieci w interpretacji znanego aktora teatralnego, radiowego i telewizyjnego, zdobywcy wielu nagród i wyróżnień.

Andrzej Siedlecki aktor teatralny, filmowy i radiowy. Reżyser i realizator wielu filmów wspólnie realizowanych z żoną – japońką Riho – Siedlecką Okagami i nagradzanych na festiwalach w Polsce i Australii www.andrzejsiedlecki.pl

14F033 Pielgrzymka pojednania do Rosji 34' reż. Krzysztof Żurowski prod. RENOVABIS
i KIK, New FormatPolska <https://youtu.be/Jo5AA3a-fA8>

Ks. Manfred Deselaers, Niemiec, z Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu z grupą Polaków odbywa pielgrzymkę do Kazania i Moskwy. Odwiedzają 'szlak stalinowskiego terroru' w Moskwie. W dawnym poligonie NKWD oglądają mogiły polskich i rosyjskich 'Nowo-męczenników'. Spotykają się z Bractwem Przemienienia, które pokutuje za 'błędy rewolucji sowieckiej 1917 r.' w ramach "Akcji Narodowej Pamięci". Polacy, Rosjanie i Niemiec wypowiadają się na temat odpowiedzialności za zło popełnione przez ich rodaków

Krzysztof Żurowski - scenarzysta, reżyser, kameraman. Uczeń Kiesłowskiego i Zanussiego. Ukończył ASP w Warszawie i reżyserię na WRTV w Katowicach. Współpraca z TVP. Nagrody za filmy dokumentalne. na krajowych i międzynarodowych festiwalach 1987 – 2019

14F034 Dzień życzliwości w Nbell 7' reż. Dariusz K. Parczewski prod. ADS Media Wielka Brytania
Reportaż filmowy z Dnia Życzliwości organizowanego od kilku już lat przez nauczycielkę w Szkole Montessori NoBell w Konstancinie – Jeziorna. Impreza cieszy się ogromnym zainteresowaniem i wsparciem nauczyciel, uczniów i rodziców. Szkolna społeczność wspólnie zbiera środki na pomoc dzieciom chorym na białaczkę. Można pomóc finansowo, licytując na szkolnej aukcji, jak również zarejestrować się do bazy dawców szpiku.

5. Krótka nota o Autorze (nie więcej jak 50 słów)

Dariusz K Parczewski – nauczyciel, animator kultury, dziennikarz, filmowiec.

14F035 Świdnik dla Niepodległej 18'06" reż. Dariusz K. Parczewski prod. ADS Media Wielka Brytania
Reportaż filmowy z Obchodów 100-lecia Niepodległości w Świdniku k/Lublina.

Dariusz K Parczewski – nauczyciel, animator kultury, dziennikarz, filmowiec

14F036 Milczące pokolenie /Speechless Generation 47' reż. Paweł Domański
prod. Telewizja Polska SA Polska <https://youtu.be/I51A94D-t8o>

Film o powojennych losach żołnierzy Armii Krajowej - mordowanych, więzionych lub szykanowanych przez komunistyczną władzę w Polsce. Poznajemy historię major Danuty Szyksznian-Ossowskiej. W 1944 została złapana przez NKWD i trafiła do więzienia w Wilnie. Po wielodniowych torturach trafiła do sowieckiego łagru. Po wojnie nie mówiła nikomu przez co przeszła, nawet własnej rodzinie. Była inwigilowana przez bezpiekę i zastraszana. Po latach milczenia jej historię poznaje jej wnuk Michał. Wyrusza w podróż do Wilna, gdzie odnajduje nie tylko przerażającą prawdę o przeszłości swojej babci, ale również odpowiedzi na pytania o własną tożsamość. Wszystko to w momencie, w którym naukowcy i historycy odnajdują szkielety skazanych na zapomnienie bohaterów - towarzyszy broni Danuty Szyksznian-Ossowskiej.

Paweł Domański – reżyser, wiek 32-lata. W mediach od 2008 roku – najpierw TVN24, później TVP (Szczecin, Lublin, Info). Na koncie kilka tysięcy zrealizowanych materiałów reporterskich i relacji na żywo na anteny lokalne i ogólnopolskie. Reżyser programów dla telewizji TTV („Testerzy”, „Usterka”, „DeFacto”), oraz kilkudziesięciu filmów wizerunkowych i reklamowych. Od 5 lat dziennikarz, wydawca i prezenter w Polskim Radiu Szczecin, ale wciąż ucieka ze studia na plany filmowe, które często sam organizuje. Prywatnie miłośnik latania, nurkowania i historii. Ojciec bliźniaków – Franka i Zuzi.

14F037 Goście Józef Piłsudski 1'47" reż. Joanna Polak

prod. Fundacja Pogranicze – sztuk, kultur, narodów w Sejnach Polska

Marszałek Józef Piłsudski odwiedził Sejny 13 września 1919 roku. Mieszkańcy witali go bardzo uroczystie, a słowa: „W Polsce to, co najlepsze jest na jej obrzeżach”, po Powstaniu Sejneńskim nabrały dla nich nowego znaczenia.

Joanna Polak Ur. w Lublinie. Dyplom mgr sztuki z zakresu filmu animowanego uzyskała w 2003 r. na ASP w Poznaniu. W 2011 r. otrzymała stopień doktora na UMCS w Lublinie. Działa głównie w obrębie animacji filmowej, videoinstalacji symultanicznej i filmoterapii. Jej prace były wyświetlane na ponad 500 prezentacjach, festiwalach i kilkunastu kanałach telewizyjnych (Europa, Azja, USA). Jej prace zdobyły 31 nagród i wyróżnień (w Lublinie, Poznaniu, Krakowie, Warszawie, Gdańsku, Wągrowcu, Łodzi, Lublińcu, Toruniu, Częstochowie, Niepokalanowie, Budapeszcie – Węgry, Ostrawie – Czechy, Maribor - Słowenia, Philadelphi – USA, Mińsku – Białoruś, Varaždin - Chorwacja). Jest autorką

ponad 80 filmów głównie animowanych.

14F038 Tak zaczynała się wojna 82'42" reż. Halina Przebinda
prod. TOProduction / Muzeum II Wojny Światowej / TVP S.A. Polska
<https://youtu.be/LZGAKd8Dqlo>

Widowisko upamiętniające rocznicę wybuchu II Wojny Światowej, tragedię ludności cywilnej, odwołujące się do wydarzeń w Polsce we wrześniu 1939 roku. Koncert to protest przeciwko okrucieństwu wojny pokazany na przykładzie niezwykłych, wstrząsających historii cywilnych bohaterów - zwykłych obywateli. W ramach widowiska zostały wykorzystane fragmenty historycznych dialogów, autentycznych dokumentów oraz bohaterskie historie pojedynczych ludzi - pokazane w formie animacjami i wizualizacji. Koncert składał się z 11 części, przedstawiających historie polskich miast-symboli i ich lokalnych bohaterów, dotkniętych największą tragedią XX wieku – II Wojną Światową. **Halina Przebinda** Menadżer kultury, reżyser, producent programów i widowisk artystycznych oraz festiwalu, juror European Festivals Association. Specjalizuje się w tworzeniu spektakularnych przedsięwzięć, programów telewizyjnych i filmów dokumentalnych. W swoich pracach wykorzystuje nowoczesne techniki, łącząc koncerty z grafiką i animacją. Jako pierwsza w Polsce rejestrowała programy muzyczne i koncerty w technice 3D.

14F039 Wsłuchiwać się w Papieża 144' reż. Halina Przebinda
prod. TOProduction / Biuro Programu Niepodległa / TVP S.A. Polska
<https://youtu.be/LMtRjKYKono>

Multimedialne widowisko z okazji 40. rocznicy pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. Dramaturgia koncertu oparta na miastach, które Papież odwiedził podczas swojej wizyty. Papież był "obecny" przez cały czas koncertu jako komentator, prowadząc nas przez swoją katechezę. Wizerunek Papieża został przygotowany z wykorzystaniem najnowszych technik animacji. Scenografia miała formę witrażu, który nawiązywał do 9 miejsc pielgrzymki (Duch Święty, św. Wojciech, Matka Boska Częstochowska, Matka Boska Kalwaryjska, chrzcielnica JPPII, św. Maksymilian Kolbe, Matka Boska Ludzmierska, św. Krzyż z Mogiły, św. Stanisław). W koncercie wykorzystano najważniejsze materiały archiwalne z pierwszej pielgrzymki. Scenografia symbolizowała witrażową lampę.

Halina Przebinda Menadżer kultury, reżyser, producent programów i widowisk artystycznych oraz festiwalu, juror European Festivals Association. Specjalizuje się w tworzeniu spektakularnych przedsięwzięć, programów telewizyjnych i filmów dokumentalnych. W swoich pracach wykorzystuje nowoczesne techniki, łącząc koncerty z grafiką i animacją. Jako pierwsza w Polsce rejestrowała programy muzyczne i koncerty w technice 3D.

14F040 Mała Polska w Indiach 52'10" reż. Sumit Osmand Shaw i Anu Radha
prod. NatiAkaar Film Production, Narodowy Instytut Audiowizualny, Prowincja Gujaral, Doordarshan, TVP - Indie/Polska

'Film opowiada historię około tysiąca polskich dzieci, którym w czasie II wojny światowej pomagał Jamb Saheb Digvijay Sinhji.' 'Wśród Polaków wywiezionych na Wschód po wkroczeniu w 1939 r. do Polski Armii Czerwonej dużą część stanowiły dzieci. Po ogłoszeniu amnestii tysiące maluchów znalazły schronienie w Indiach.' 'Spośród setek tysięcy Polaków wywiezionych na Wschód po wkroczeniu w 1939 roku do Polski Armii Czerwonej, dużą część stanowiły dzieci. Po ogłoszeniu w 1941 roku amnestii tysiące maluchów, często osieroconych, dotarło do tworzących się oddziałów gen. Władysława Andersa. Na czas wojny schronienia udzieliło im kilka krajów, m.in. Meksyk i Nowa Zelandia. Jednak pierwsze z pomocą przyszły Indie. Wojnę przetrwało tam około pięć tysięcy polskich dzieci. Blisko tysiąc mieszkało w osiedlu w Balachadi, które wybudował maharadża Jam Sahib.'

14F041 Koledzy. Portrety z pamięci 27' reż. Gabriela Mruszczak
prod. „Off-Limits” Agencja Filmowa Gabriela Mruszczak Polska
<https://youtu.be/fiOsfbFAFEw>

Bohaterami filmu są pierwsi polscy więźniowie polityczni, którzy zostali deportowani w pierwszym transporcie do tworzącego się dopiero KL Auschwitz. Obóz przeżyło około 300 z nich. Dziś już nie żyje żaden świadek tamtych wydarzeń. W filmie zarejestrowano jeszcze ostatnich z żyjących. Ale co ważne, to oni – młodzi Polacy, byli pierwszymi ofiarami największego niemieckiego obozu koncentracyjnego. Jest to o tyle istotne, że do dziś zdarzają się wypowiedzi polityków i publikacje w zagranicznych mediach, które sugerują polską odpowiedzialność za zbrodnie niemieckich nazistów.

Gabriela Mruszczak - dziennikarka, fotoreporterka, filmowiec-dokumentalista. Absolwentka historii na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i sztuki operatorskiej w krakowskiej Akademii Multi Art. Związana z TVP Kraków. Nagrała ponad 200 relacji byłych więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych.

14F042 Pontifex -53'53" reż. Beata Hyzy – Czołpińska prod. TVP Opole Polska
<https://youtu.be/XUOC4yovoAw>

Ks. arcybiskup Alfons Nossol - jeden z najbardziej otwartych kapłanów współczesnego Kościoła. Od lat inspirowa, skłania do refleksji i budzi podziw na świecie. To teolog i ekumenista, w latach 1977- 2009 biskup diecezji opolskiej, emerytowany profesor KUL. Laureat siedmiu doktoratów honoris causa polskich i zagranicznych uczelni.

Współtwórca dialogu ekumenicznego katolicko-luterańskiego i katolickoprawosławnego. Zasłużony dla pojednania polsko- niemieckiego. Inicjator słynnej Mszy Pojednania między narodem polskim i niemieckim w Krzyżowej w 1989 r. Człowiek budujący dialog i ekumenizm, niekwestionowany autorytet na arenie międzynarodowej, i to niezależnie od przekonań światopoglądowych czy kulturowych. Jego życie to jeden z ciekawszych wątków współczesnej historii.

Beata Hyży – Czołpińska Scenarzystka i reżyser filmów dokumentalnych, nagradzanych na festiwalach filmowych polskich i zagranicznych. Jurorka festiwalu filmowych. Wykładowca akademicki. Stypendystka Marszałka Województwa Podlaskiego i Prezydenta Miasta Białegostoku w dziedzinie twórczości artystycznej. W 2014 roku za „wybitne zasługi na rzecz ukazywania najwartościowszych, często niedocenianych i nieznanym ludzi i miejsc tworzących kulturę regionu” otrzymała Nagrodę Marszałka Województwa Podlaskiego.

14F043 „Dusza oświecona – Trzy imiona Umy Devi” Wanda 'Umadevi' Dynowska 51'52”

reż. Tonmoy Das prod. Sujata Sett Good Image, TVP2 Polska/ Indie

<https://www.youtube.com/watch?v=a29NJoTKONY>

Wanda Dynowska była znaną teozofką, pisarką, aktywistką i bojowniczką o wolność. Wśród jej przyjaciół i współpracowników byli Gandhi, Ramana Maharshi, Papież Jan Paweł II i Dalajlama. Zaangażowała się w kilka walk o wolność i pracowała nieustraszenie dla ucisnionych. Próbowujemy poprzez ten dokument przypomnieć światu o jednym z jej wielkich skarby

Sujata Sett, przedsiębiorca i filmowiec z Kalkuty z ponad 25-letnim doświadczeniem w reklamie i PR wyprodukował polsko-indyjski film dokumentalny *Enlightened Soul: The Three Names of Umadevi*. Ona wcześniej reżyserowała dwa filmy dla Ministerstwa Spraw Zewnętrznych, *Hum Sab EK Hain* (2009) i *The Pathbreakers* (2011)

Enlightened Soul explores the life of Wanda Dynowska, who was given the name Umadevi by Mahatma Gandhi, She was a noted theosophist, writer, activist and freedom fighter. Among her friends and associates were Gandhi, Ramana Maharshi, Pope John Paul II and Dalai Lama. She became involved in several freedom struggles, and worked tirelessly for the downtrodden. We attempt through this documentary to remind the world of one of her great treasures.

Sujata Sett, a Kolkata based entrepreneur and film-maker with over 25 years of experience in advertising and PR, has produced the Polish-Indian collaborative documentary film called Enlightened Soul: The Three Names of Umadevi. She had previously directed two films for the Ministry of External Affairs, Hum Sab EK Hain (2009) and The Pathbreakers

14F045 Wszystko dla Polski - II Inspektorat Zamojski AK 62'07” reż. Magdalena i Rafał

Kołodziejczykowie prod. TVP 3 Lublin Polska

https://youtu.be/f5kx_09rX_4

Film dokumentalny o II Inspektoracie Zamojskim Armii Krajowej to dokument opatrzone naukowym komentarzem i wzbogacone fabularyzowanymi inscenizacjami. Autorzy przedstawili w nim historię działalności tej formacji jak również szeroko zaprezentowali genezę powstania w Polsce tzw. drugiej konspiracji. Opowieść ma charakter linearny, przedstawiający wydarzenia chronologicznie. Przedstawiono także sylwetkę twórcy i dowódcy II Inspektoratu – Mariana Pilarzkiego „Jara” i jego najbliższych współpracowników.

Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie – małżeństwo dokumentalistów pochodzących z Lublina. Związani z branżą filmową od 2005 r., zadebiutowali jako autorzy własnego dokumentu w roku 2016 realizując film o Zamojszczyźnie w latach 1942-1944 pt. „Wszystko dla Polski – Powstanie zamojskie”. Film został nagrodzony na wielu festiwalach krajowych i zagranicznych, w tym festiwalu Docs Without Borders w Stanach Zjednoczonych nagrodą Award of Outstanding Excellence. Na co dzień współpracują z Telewizją Polską, Oddziałem w Lublinie m. in. jako autorzy filmów i programów o tematyce historycznej. Realizowane przez nich filmy emitowane są na antenach TVP Historia, TVP POLONIA oraz na lokalnych antenach ośrodków regionalnych TVP 3, a także pokazywane są w ramach rozmaitych wydarzeń i uroczystości m. in. w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Muzeum Martyrologii „Pod Zegarem” w Lublinie czy Parlamencie Europejskim w Brukseli. Pomimo stosunkowo krótkiego stażu w charakterze dokumentalistów, zrealizowali już blisko dziesięć dokumentów historycznych. Nagrodzony w zeszłym roku na festiwalu „Losy Polaków” film ich autorstwa pt. „Za kratą są zielone drzewa” doczekał się dystrybucji w USA, zaś ostatnio zdobył SILVER AWARD na festiwalu Spotlight Documentary Film Award w Atlancie.

14F046 Historia Dominika Szajnera 19'10” reż. Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie

TVP 3 Lublin <https://youtu.be/WlJamjthk0w>

Dominik Szajner to dawny mieszkaniec Zamościa i przedwojenny, zawodowy podoficer pułku lotniczego, który w czasie II wojny światowej wykradł i przekazał do skopiowania niemieckie plany wysiedleń, ratując tym samym setki mieszkańców Zamojszczyzny od pewnej zguby. Życiorys Szajnera obfitował także w inne wydarzenia, które ze wszech miar zasługują na przypomnienie. Była to między innymi akcja uratowania zabytkowych dzwonów Katedry Zamojskiej od przetopienia na potrzeby niemieckiego przemysłu zbrojeniowego. Dominik Szajner zmarł w Zamościu w lutym 1994 r. Jego dokonania nie są jednak powszechnie znane, a wyszukanie informacji o jego życiu nie należy do łatwych, gdyż nie ma ich w powszechnie dostępnych źródłach internetowych. Film o Szajnerze to krótka, zrealizowana w sposób mieszany (reportersko-komiksowy) forma przypominająca o dokonaniach pilota i wywiadowcy AK, zamojskiego Hansa Klosa, dzięki któremu w czasie II wojny uratowano setki osób na Zamojszczyźnie.

14F047 Dyrekcja - Nowe Miasto 49'03" reż. Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie
TVP 3 Lublin Polska

Film przedstawiający w symboliczny sposób losy Polski okresu międzywojnia. Poprzez odwołanie do prawdopodobnego losu przeciętnej wiejskiej kobiety, która wyrusza z wiejskiego zaścianka za chlebem i znajduje zatrudnienie na budowie osiedla kolejowego „Dyrekcja” w Chełmie, będącego jedną z największych i najbardziej imponujących inwestycji Polski tego okresu, autorzy przedstawiają w symboliczny sposób losy całego kraju, w tym jego dążenia, zbiorowe marzenia, tęsknoty i aspiracje. Głównym motywem narracyjnym są ilustracje fabularne zrealizowane w formie archikolaży fotograficznych. Aktorzy odgrywający role robotników Osiedla Dyrekcja umiejscowieni zostali w prawdziwych lokacjach, utrwalonych dzięki dobrze zachowanym fotografiom archiwalnym placu budowy. Ukazują one sceny z życia robotników zamieszkujących powstałą wokół budowy Nowego Miasta osadę. Dzięki temu ukazany zostaje „ludzki wymiar” tej inwestycji - zgromadzenie około dwóch tysięcy ludzi w nieprzystosowanym do tego infrastrukturalnie mieście pociągało za sobą liczne problemy i rodziło konflikty, ale było także bodźcem do nienaturalnie szybkiego rozwoju. Dzięki temu także w symboliczny sposób przedstawiona zostaje Polska – jako wielki plac budowy okresu międzywojnia, kraj o ogromnych aspiracjach i wielkich dążeniach. Co zostało z tych marzeń? Na ile zrealizowała je symboliczna bohaterka, a na ile Polska?

14F048 Świdnickie dziuple kultury 43'11" Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie
TVP 3 Lublin Polska

Film dokumentujący działalność społeczności Świdnika, niewielkiego miasta pod Lublinem, w okresie stanu wojennego. Autorzy skupili się na bezprzemocowych formach oporu tej społeczności wobec komunistycznej władzy, z których to form na pierwszy plan wysuwają się działania o charakterze kulturalnym i happeningowym. W interpretacji autorów postawa Świdniczan w omawianym okresie to piękny przykład patriotyzmu i alternatywnej walki o wolność i godność człowieka – celów, które przyświecały wielu twórcom obecnie niepodległego państwa polskiego. Film ukazuje kontrast pomiędzy szarą, siermiężną codziennością z założenia „socjalistycznego miasta”, a działaniami „uwięzionej w tej rzeczywistości” małej społeczności. Duch działań kulturalnych, spektakli, wieczorów poetyckich organizowanych i przeżywanych przez tę społeczność był daleki od szarej codzienności PRL-u. Wydarzenia te poprzez swoją wymowę i możliwość swobodnej manifestacji wartości wolnościowych tworzyły atmosferę wolności i napawały nadzieją. Dawały możliwość tworzenia dystansu od zakłamywanej przez władzę rzeczywistości i dostarczały bodźców do budowania poczucia niezależności. W filmie występują m. in. :Ewa Dalkowska – aktorka, prokursorka nurtu teatru domowego, Sławomira Łozińska – aktorka, gościła z występami w świdnickim kościele, Jan Kondrak – bard oraz działacze opozycji demokratycznej w stanie wojennym.

14F049 Częstochowa 1918-1939 – od wojny do wojny 34' reż. Krzysztof Kasprzak
KAS Film Polska <https://youtu.be/SuvcLPolBtw>

Film powstał z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. Widzimy w nim miasto, które odradza się po zakończeniu I wojny światowej, losy mieszkańców Częstochowy, którzy próbują organizować na nowo swoje życie w wolnej już Polsce. Dowiemy się w jaki sposób mieszkańcy Częstochowy obchodzili święta narodowe i uroczystości religijne

Krzysztof Kasprzak ukończył Politechnikę Częstochowską, filmem zajmuje się od 1998 r. W swoim dorobku ma kilkadziesiąt filmów dokumentalnych. Jest producentem, ale także scenarzystą i reżyserem. Był autorem między innymi filmów, „Spacer po Częstochowie” z Piotrem Machalicą, „Niezapomniana Częstochowa”, „Pielgrzymki Jana Pawła II do Częstochowy” filmów historycznych o Częstochowie, które to otrzymały na festiwalach filmowych wyróżnienia i nagrody. Jego filmy pokazywane były prawie we wszystkich stacjach telewizyjnych w Polsce a także za granicą.

14F050 Poles Apart – A Story of 733 Polish Orphans 63' reż. Alina Suchańska prod. Alina Suchańska
Nowa Zelandia <https://youtu.be/QDrFeXs-q74>

Film dokumentalny Poles Apart porusza temat najazdu Związku Radzieckiego na Polskę w roku 1939 i idące za tym masowe wysiedlenia ludności polskiej w głąb ZSSR. Bohaterami filmu są polskie sieroty, które doświadczyły utraty domu, rodziny i kraju w wydarzeniach Drugiej Wojny Światowej. Film śledzi ich wędrówkę ze wschodniej Polski przez Syberię, Uzbekistan i Persję do Nowej Zelandii. Opisuje również jak potoczyły się losy kilku członków tej grupy oraz ich wkład osobisty i kulturowy w ich adoptowany kraj.

Alina Suchanski urodziła się w roku 1958w Szczecinie. W 1981 r. wyjechała do Nowej Zelandii i osiedliła się w Christchurch, gdzie ukończyła studia na wydziale komputerowym Uniwersytetu Canterbury. Po studiach pracowała jako project manager dla firm komputerowych. Obecnie pracuje jako reporterka dla czasopism nowozelandzkich. Alina była producentką filmu „Poles Apart - Historia of 733 Polish Sierot” (2004). Wydała również książki “Polish Kiwis, Pictures from an Exhibition” (2006) i “Alone, an inspiring story of survival and determination” (2013)

14F051 Dachau 49'09" reż. Kamil Kulczycki prod. Hieronim Kulczycki , Elita Art. Polska

<https://youtu.be/okPWgL0dx6E>

Dachau.... piekło na ziemi. Miejsce budzące straszliwe wspomnienia w tych co przeżyli obóz, niedowierzenie i grozę w tych co słyszeli. Chociaż zapomnienie wydaje się nam być błogosławieństwem, ofiary chcą pozostawić swoje relacje. Są to historie, których winniśmy wysłuchać. Film dokumentalny Dachau Kamila Kulczyckiego opowiada wstrząsającą historię niemieckiego obozu koncentracyjnego od momentu jego założenia w 1933r. do cudownego wyzwolenia w 1945r przez amerykański oddział zwiadowczy.

Kamil Kulczycki, urodzony w Warszawie 5 grudnia 1987 r. Zmarł śmiercią tragiczną w Velez Malaga w Hiszpanii 9 lutego 2012 r. Reżyser filmów „11 listopada” i „Dachau”, Wieloletni instruktor ZHR, podharc mistrz, - komendant 58 Szczepu „Rosa Venti” w Zielonce. Student Akademii Filmu i Telewizji w Warszawie. Członek Zarządu Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Wolontariusz Fundacji Polskiej Raoula Follereau oraz członek Rady Parafialnej parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Zielonce

14F052 Szukając Tereski 65' reż. Kama Veymont Studio Filmowe Kronika Polska

<https://youtu.be/IzacT0jinJY>

Na zdjęciu widzimy wystraszone dziecko rysujące na tablicy własny świat. Autorem zdjęcia był słynny fotograf David Seymoura. Fotografia Tereski obiegra cały świat ale nikt nie wiedział kim jest ta dziewczynka. Zdjęcie opublikowano po raz pierwszy w albumie Children of War, a potem powielane w licznych periodykach i na wystawach światowej fotografii, staje się uniwersalnym symbolem traumy dzieci które przeżyły okropieństwa II wojny światowej. Zafascynowani fotografią Patryk i Aneta, bohaterowie naszego filmu, postanawiają odkryć tajemnicę fotografii. Podejmują śledztwo, idąc tropem Davida Seymoura; to śledztwo jest osią dramaturgiczną filmu. Poprzez odkrywanie dramatycznych losów "kolejnych Teresek" zanurzają się w mroczną historię XX wieku", zmienia to ich nastawienie do całej historii. To, co miało być tylko przygodą okazuje się doświadczeniem konstytuującym, utworzyła się nowa wartość, a sam proces poszukania stał się ważniejszy od ostatecznego rezultatu śledztwa.

Kama Veymont - scenarzystka, reżyser. Ukończyła Wydział Polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim oraz Film Directing w Center for the Media Arts, New York. Autorka filmów dokumentalnych m.in " PLHH", "Koniec Europy", "Pięć kobiet szuka pracy" "Poprzez Mur" , "Muzyka Blaszyńskich instrumentów", "Nowy Jork według Janusza Głowackiego", "o Bogu, który się nie sprawdził", telenoweli dokumentalnej "W obcym ciele" spektaklu teatralnego "Tango", dokumentu fabularyzowanego "Nie było żadnej nadziei".

14F053 Nasza Wilia 21' reż. Alicja Grzechowiak TVP Białystok Polska

Reportaż prezentuje Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca "Wilia" zwany na Wileńszczyźnie "Małym Mazowszem". "Wilia" istnieje już ponad 60 lat. To pierwszy polski zespół, który powstał za wschodnią granicą Polski po II wojnie światowej. W swoim repertuarze ma pieśni i tańce "Mazowsza" oraz "Śląska". Do zespołu należą całe polskie rodziny. Wśród obecnych członków zespołu są wnukowie założycieli "Wili". Zespół wychował niejedno pokolenie wileńskich Polaków i jest prawdziwym ambasadorem polskości na Litwie i na świecie.

Alicja Grzechowiak – aktorka z wykształcenia, dziennikarka i reportażystka z wyboru. Współpracuje z białostockim ośrodkiem TVP od 1998r. Autorka cyklicznych programów kulturalnych, edukacyjnych i poradnikowych oraz kilkudziesięciu reportaży emitowanych na antenie TVP1, TVP2, TVP3, TVP Polonia, TVP Kultura, TVP Info. Ulubione tematy reportaży – filmowe portrety nietuzinkowych osobowości z Podlasia. Laureatka festiwalu i konkursów filmowych, zdobywczyni nagród w dziedzinie reportażu.

14F054 Halimony czyli Dana i Jacek 20'15" Alicja Grzechowiak TVP Białystok Polska

Film opowiada o powrocie po 15 latach pobytu w Anglii polskiego małżeństwa do Polski i osiedleniu się w podlaskiej wsi Dawydowicze.

Alicja Grzechowiak – aktorka z wykształcenia, dziennikarka i reportażystka z wyboru. Współpracuje z białostockim ośrodkiem TVP od 1998r. Autorka cyklicznych programów kulturalnych, edukacyjnych i poradnikowych oraz kilkudziesięciu reportaży emitowanych na antenie TVP1, TVP2, TVP3, TVP Polonia, TVP Kultura, TVP Info. Ulubione tematy reportaży – filmowe portrety nietuzinkowych osobowości z Podlasia. Laureatka festiwalu i konkursów filmowych, zdobywczyni nagród w dziedzinie reportażu.

14F055 Modlitwa o Polskę -z ziemi podlaskiej 62'16" reż. Michał Muzyczuk

Fundacja Grzegorza Biereckiego „Kocham Podlasie” i Telewizja Polska S.A. Polska

<https://youtu.be/oZsJT-dgd6o>

"Modlitwa o Polskę z ziemi podlaskiej" to fabularyzowany film dokumentalny opowiadający o poświęceniu tysięcy unickich rodzin, które w drugiej połowie XIX wieku na południowym Podlasiu cierpiały, niewyobrażalne z dzisiejszej perspektywy, męki z rąk żołnierzy carskich i kozackich sotni. Film z jednej strony przypomina historię męczeństwa podlaskich unitów, ze szczególnym naciskiem na błogosławionych przez Jana Pawła II trzynastu męczenników zamordowanych przed swoim kościołem w Pratulinie w styczniu 1874 roku, a z drugiej jest opowieścią o współczesnych mieszkańcach pięknej nadbużańskiej krainy, cechujących się wartościami i etosem, który tak trudno

znaleźć w dzisiejszym świecie. Narracja oparta jest na dziele księdza Józefa Pruszkowskiego, który poprzez napisanie "Martyrologium" stał się kronikarzem unickich losów. W jego postać wcielił się Marek Bukowski. Producentami filmu są Fundacja im. Franciszka Stefczyka i Fundacja „Kocham Podlasie” w koprodukcji z Telewizją Polską S.A. Za scenariusz i reżyserię odpowiada Michał Muzyczuk, którego rodzina pochodzi z sąsiadującej z Pratulinem wsi. Projekt zrealizowany przy wielkim wsparciu mieszkańców Południowego Podlasia, którzy pełnią w filmie rolę statystów.

Michał Muzyczuk ur. 10.12.1986 r. w Bytomiu, absolwent III LO w Katowicach i magister stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Od 2007 roku aktywny na polu działalności telewizyjnej i filmowej, przede wszystkim na terenie Górnego Śląska i Warszawy. Reżyser filmów dokumentalnych: „Dekada GieKSy” (2018) „Paryż. Czas dokonany” (2017) „W kotle czarownic. Stadion Śląski” (2017) „Sławik. Krótki film o człowieczeństwie” (2016).

11 dni” (2011) Realizator cykli telewizyjnych: „To Je Borowicz” - TVP 2 „Naturalnie zakręceni” - TVP 1 „Polska pięknieje – 7 cudów funduszy europejskich” - TVP 1 „Tajemnice Jasnej Góry” - TVP 2 „Ekonomia z ludzką twarzą” - TVP Info „Dom marzeń” - TVP Info.

14F056 Ostatnie Pożegnanie Powrót z Syberii 1'16” reż. Donna Podowski
Donna Podowski, Szkoła im sw. Maksymiliana Kolbe w Chicago Polska
<https://youtu.be/hadExJDUj0s>

Inscenizacja oparta na prawdziwej historii z czasów II Wojny Światowej. Pociąg wydostaje się z Syberii głównie matek i dzieci zatrzymuje się wreszcie po wielu dniach podróży. Wygłodzone matki szukają jedzenia. Konduktor zapowiada odjazd pociągu przez 6 dni, ale pociąg nie odjeżdża. Głód zmusza matki by poszły poszukać jedzenia. Wkrótce pociąg odjeżdża mimo płaczu dzieci. Jedna z płaczących dziewczynek, która przeżyła tę tragedię, jako dorosła osoba ogląda tą odtwarzającą jej przyszłość inscenizację...

14F057 Najpiękniejszy widok z okna 29'15” reż. Maria Pisarek
Teatr im. Słowackiego i Telewizja Kraków Polska

Opowieść o przyjaźni dwóch górali spod Tatr, starego i młodego, którzy spotkali się na emigracji w Australii. Józef, weteran bitwy pod Monte Casino, przebywa w australijskim domu opieki, samotny i ubezwłasnowolniony. Marzy o tym, by wrócić do Polski. Mateusz, ponad 60 lat młodszy, zafascynowany bohaterką przeszłości Józefa, pragnie mu pomóc zrealizować marzenie. Nie jest to jednak łatwe, będzie musiał stoczyć walkę o Józefa z bezduszną australijską biurokracją.

Maria Pisarek dziennikarka TVP3 Kraków; Dorobek: Dokumenty: „ Zakład w Wiśniczu” (2017) – nagroda na International Film Festival „Prison Movie” w Olsztynie statuetka „Dobrego Łotra”; w ramach FilMOTEKI Małopolskiej: „Bukowina Tatrzańska dawniej i dziś” (2013), „Wańkówka w Poroninie” (2014); Programy cykliczne realizowane stale dla TVP Kraków: „Pogoda na narty” oraz „Wypad w plener”; Reportaże: „Na Jordanowskim Rynku”, „Innowacyjne Słowniki”, „Wolność”.

14F058 Dyrekcja 41'41” reż. Grażyna Stankiewicz prod. Stowarzyszenie „Centrum Artystyczne
Teatr w Remizie” Łączki Pawłówek Polska
<https://www.youtube.com/watch?v=ly1YV5kXWc>

To filmowa opowieść o genius loci jakim jest chełmskie osiedle mieszkaniowe Dyrekcja, wzniesione w dwudziestolecie międzywojennym dla rodzin kolejarskich. Historia jednego z najoryginalniejszych założeń miast ogrodów w Europie, którego rozmach jest porównywany do budowy Gdyni, będący hołdem dla II RP. Z jednej strony historia opowiedziana przez jej mieszkańców, a z drugiej strony przez wybitnego polskiego architekta Bolesława Stelmacha.

Grażyna Stankiewicz, dziennikarka prasowa i dokumentalistka filmowa, dwukrotna laureatka konkursu scenariuszowego Lubelskiego Funduszu Filmowego, jedna z laureatek festiwalu w 2012 roku za dokument „Podwórko z widokiem na obóz”, specjalizująca się w tematyce historycznej.

14F059 Iskra Niepodległości 90' reż. Bogusława Stanowska-Cichoń
Projekt FilMOTEKI Małopolska Teatr im. Słowackiego w Krakowie Polska

Zrealizowany z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości przypomina jedno z najważniejszych wydarzeń patriotycznych – odsłonięcie Pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie, ufundowanego przez wybitnego pianistę i polityka Ignacego Paderewskiego. W wydarzeniu tym uczestniczyło 150 tys. Polaków. Dziś możemy powiedzieć, że stało się ono iskrą która zapaliła w sercach tamtego pokolenia wiarę w odzyskanie niepodległości i obudziła z ponad 100-letniej niewoli. Po czterech latach wielu uczestników tego wydarzenia stanęło do walki o Niepodległość Polski i zwyciężyło. Czas tego duchowego „pospolitego ruszania” przybliżają w swoich wypowiedziach wybitni przedstawiciele świata nauki i kultury Krakowa.

14F060-2 Deo et Patriae I-III 40'0” reż. Bogusława Stanowska-Cichoń
prod. Stowarzyszenie Communio Crucis im. św. Edyty Stein Patronki Europy Polska

<https://youtu.be/XEq8jnjqKITc>

Cykl "Deo et Patriae" (trzy odcinki) ukazuje znaczenie programu edukacyjnego polskiego duchowieństwa i wielkiej rzeszy społeczników - służącego podnoszeniu formacji duchowej oraz budowaniu poczucia patriotyzmu polskiego narodu, podzielonego społecznie i geograficznie w ramach zaborów. Film jest próbą odpowiedzi na pytanie: kto ukształtował i uformował przyszłych bohaterów i przybliżenia tego wielkiego duchowego „pospolitego ruszenia” w nieistniejącej wówczas na mapach Ojczyźnie. Ukazuje postacie zakonnic i zakonników, księży i działających w ukryciu siostr bezhabitowych oraz osób świeckich, bez reszty zaangażowanych w pracę wśród złamanego powstaniem narodu, tych „cichych” bohaterów „trzeciego planu” oddanych na służbę Bogu i Ojczyźnie, a szczególnie abp Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, Brata Alberta Chmielowskiego, ks. Zygmunta Gorazdowskiego, S. Angeli Truszkowskiej, S. Celiny Borzęckiej, S. Zofii Darowskiej, S. Klary Szczęsnej, o. Honorata Koźmińskiego, abp Józefa Bilczewskiego, bp Józefa Pelczara, S. Urszuli Ledóchowskiej, Edmunda Bojanowskiego – wyniesionych na ołtarze przez Jana Pawła II. Realizacja stara się odpowiedzieć na pytanie – na ile bez tej misji udało by się wybić Polakom na niepodległość.

Bogusława Stanowska-Cichoń - autorka scenariuszy filmów dokumentalnych i reżyser - Dar Bożego Miłosierdzia – II nagroda na Festiwalu w Niepokalanowie 2003 r., Ważne jak katechizm księdza Twardowskiego, Patron trudnych czasów– abp Zygmunt Szczęsny Feliński, Beczkowe rodowody, W Czernej i w Ostrej Bramie, Papież z Łagiewnik, Jan Paweł II w Polskim domu, cykl Śladami Jana Pawła II, cykl Świadkowie świętości Jana Pawła II, Działa charytatywnie w zarządzie Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Archidiecezji Krakowskiej, Fundacji św. Jana Kantego, w Centrum Kultury Duchowej Communio Crucis im. św. Edyty Stein. Prezes Katolickiego Stowarzyszenia Dziennikarzy w Oddziale Krakowskim.

14F063 Ostatni korespondent 55' reż. Eugene Starky prod. Elita art USA

<https://youtu.be/AakXZN9vNyc>

Julien Bryan, amerykański dokumentalista i fotografik, w niezwykłych okolicznościach, znalazł się we wrześniu 1939 r. w bombardowanej Warszawie. Przez kilka lat z rządu każdego lata jeździłem po świecie, robiąc filmy dokumentalne o różnych dziwnych miejscach i ich mieszkańcach – napisał w wydrukowanej w roku 1940 książce "Oblężenie", faktograficznego zapisu z oblężonej Warszawy. Latem 1939 roku pojechałem do Europy. W powietrzu czuło się wojnę, pisał Bryan. Samotnie rozpoczął swą prywatną wojnę z wielką Niemiecką machiną propagandową. Jego posłannictwo nie było przypadkowe, w czasie I Wojny Światowej będąc kierowcą ambulansu, pod Verdun i Argonne widział okropieństwa wojny. Po dojściu Hitlera do władzy zaczął z kamerą filmową dokumentować rozwój wydarzeń w ówczesnej Europie. Uwagę skupił na trzech miastach: Berlinie, Moskwie i Warszawie.

14F064 Bitwa o honor miasta 57' reż. Eugene Starky Elita art USA

<https://youtu.be/KzfWNSEFOWY>

Napaść hitlerowskich Niemiec na Polskę we wrześniu 1939 roku zainicjowała przerażający rozdział w historii ludzkości, zniszczenie i barbarzyństwo na skalę nigdy przedtem nie doświadczoną. Lata koszmarnej okupacji, deportacje, egzekucje, obozy koncentracyjne nie pozostawiły Warszawianom alternatywy. Powstanie było odwetem za zbrodnie popełnione przez okupantów, stało się sprawą honoru, honoru miasta, ukazało heroizm, patriotyzm i poświęcenie ówczesnej generacji Polaków. Film oparty jest o wypowiedzi znakomitych historyków, polityków oraz uczestników powstania, takich jak Zbigniew Brzeziński, Jan Nowak Jeziorański, Norman Davies czy Julian Kulski. Film ilustrują kroniki filmowe z tamtego okresu. Powstanie Warszawskie było największą operacją militarną podjętą przez cywilny ruch oporu w Europie podczas II wojny światowej.

14F065 Kościół na krzyżu 52' reż. Kasia Rastocka Paweł Woszczenko Białoruś

<https://youtu.be/xZGSZtbzXTs>

Represje dotknęły wszystkich warstw ludności Białorusi, ale chcieliśmy opowiedzieć tylko o jednym z aspektów tego zjawiska – próbie zniszczenia kościoła katolickiego. O tych, którzy ucierpieli w tej wojnie. I o zwykłych ludziach, którzy bronili swych kapłanów i świątyń. Świadkowie tych wydarzeń żyją do dziś. W prostych słowach opowiadają historie, od których biegna ciarki po plecach. Co się działo z kościołami w czasach sowieckich? Dlaczego były niszczone? I skąd ludzie czerpali odwagę, by stawiać opór systemowi.

Kasia Rastockaja (prawdziwe imię Kasia Husieva). Urodziła się 17 lipca w Białorusi (Naukomei Wiceibaskaja Oblast) W 2004 r. skończyła dziennikarstwo w Białoruskim Państwowym Uniwersytecie (specjalizacja redagowanie tekstów). Pierwszym miejscem pracy było Radio Mińska” - dziennikarz, prowadzący audycje). Jednocześnie pracuje w czasopiśmie „Dookoła świata na Białorusi” , „Planeta”; tworząc artykuły na tematy historyczne. Później podejmuje prace w lokalnej telewizji „Capital TV” Mińska. Od 2016 roku rozpoczyna realizację własnych filmów dokumentalnych. Min „Wojna, która była inna” (2016), „na 100 lat pracy” i „Człowiek z Gulagu” (2017), „Thumacz” (2018) i „Kościół na krzyżu” (2018).

14F066 Kawalek Polski w Seattle 25'30" reż. Monika Melen TVP Polonia Polska

Niezwykły reportaż o jednym z najstarszych domów kultury polskiej w Ameryce – domu Polskim w Seattle. Reportaż

opowiedziany przez kilku bohaterów, którzy osiedlili się w Seattle w różnych czasach –pokażemy tym samym różne etapy polskiej emigracji do Stanów. Np. Sybiraczki, fala roku 56, falę emigracji zarobkowej – do firm takich jak Mikrosoft czy Boeing a także falę solidarnościową. Bohaterowie opowiedzą one o tym, co zmieniło się na przestrzeni tych lat co udało się zrobić. Pokażemy codzienność Polaków mieszkających w tym pięknym mieście. Udowodnimy, że nie zawsze pada tam deszcz☺A ludzie są uśmiechnięci i radośni. Opowiemy o niezwyklej akcji pierogowej, która odbywa się w Seattle raz na rok - wtedy polskie kobiety lepia kilka tysięcy pierogów po które ustawiają się gigantyczne kolejki. Przypomnimy postacie, które są ważne dla Polonii, opowiemy anegdoty i ciekawostki związane z domem polskim. Zobaczymy próbę polskiego chóru – piosenki śpiewane po Polsku. A także próby krakowiaka, w wykonaniu dzieci, zajrzemy potem na występy dzieci – jak pięknie prezentują Polskie tańce na prezentacji międzynarodowej.

Monika Melen Reżyserka, redaktorka, prezenterka. Autorka kilkuset reportaży na antenę ogólnopolską Współautorka i autorka kilku programów cyklicznych - m.in. "Schizofrenia - otworzymy drzwi" (program za który w 2008 roku otrzymała nagrodę Oczy Otwarte) wieloletniego cyklu "Mops - mosty pomocy", autorka cykli o tematyce europejskiej jak "Mikroprzedsiębiorcy", "Kapitał Ludzki", a także programu kulturalnego, który tworzyła wraz z Andrzejem Sikorowskim "Płotka z AB". Współautorka cyklu „Zawody w zawody”, realizowanego dla TVP 3, a także współautorka serialu dokumentalnego "Moje 600 gramów szczęścia" realizowanego dla TVP 2. Ukończyła Kulturoznawstwo na Uniwersytecie Śląskim (specjalizacja filmoznawstwo) a także dziennikarstwo na Uniwersytecie Jagiellońskim, pracowała w kilku rozgłośniach radiowych, aż w końcu trafiła do TVP. Regularnie tworzy reportaże dla Magazynu Ekspresu reporterów dla TVP 2, a także dla TVP Regionalna. W 2017 roku ukończyła debiut dokumentalny „Film dla Stasia”, który został kilkunastoma nagrodami .Obecnie pracuje nad cyklem dokumentalnym dla TVP 1

14F067 Polska wieś nad Bosforem 25' reż. Monika Melen TVP Polonia Polska

Jedno z najważniejszych miejsc dla każdego Polaka na mapie w Turcji ! Polacy którzy mieszkają tam od 1842 roku po zawirowaniach politycznych wyjechali z Polski i zamieszkali w Turcji. Teraz już 7 pokolenie polaków mieszka w Polonezkoy.

14F068 Pomiędzy 18'46” reż. Monika Melen TVP Polonia Polska

Film ukazuje losy rosyjskiej tłumaczki pochodzenia polskiego Swietlany Panich, mieszkającej w Moskwie. Wraz z bohaterką odwiedzamy także Kraków i Wilno.

14F069 Indyjsko – polskie serca 25' reż. Monika Melen TVP Polonia Polska

Niezwykła historia zapewnienia schronienia 5 tysięcy dzieciom w czasie II wojny światowej przez Indyjskiego Maharadżę. Dziś te dorosłe dzieci wracają po latach na uroczystości związane z powstaniem w Indiach polskiego Muzeum.

14F070 Ignacy Łukasiewicz nafciarz romantyk 60' reż. Bogdan Miszczak

Telewizja Obiektyw Krosno Polska <https://youtu.be/N-xW5fGem9o>

Fabularyzowany dokument poświęcony twórcy polskiego przemysłu naftowego – Ignacemu Łukasiewiczowi. Film obejmuje lata 1848-1870 od momentu rozpoczęcia przez Łukasiewicza we Lwowie pracy farmaceuty do uruchomienia rafinerii w Chorkówce. Scenariusz powstał w oparciu o pierwszy wywiad, jaki przeprowadził z Ignacym Łukasiewiczem krakowski dziennikarz Jan Szczęsny-Morawski. Do dzisiaj zachował się tylko jeden egzemplarz książki z zapisem tej rozmowy „Świat Boży i życie na nim.”

Bogdan Miszczak – dziennikarz politolog Założyciel, właściciel Telewizji Obiektyw w Krośnie, wcześniej Prezes Zarządu Regionalnego Radia FAKTY. Pasjonat historii. Twórca cyklu filmów dokumentalnych pt Historyczny Pejzaż Podkarpacia.

14F071 Miłość i Miłosierdzie 90' reż. Michał Kondrat prod. Fundacja Filmowa im. św. Maksymiliana Kolbe i Telewizja Polska SA, dystrybucja-Kondrat Media

https://youtu.be/gqbTEg_Ln4g

Dokument fabularyzowany o Bożym Miłosierdziu i misji Siostry Faustyny Kowalskiej, ujawniający nieznane dotąd fakty i niedawno ujawnione dokumenty. Spokojne i przepelnione wiarą życie Faustyny Kowalskiej zmienia się pewnego dnia nieodracalnie. Oczom zakonniczy ukazuje się bowiem Jezus Chrystus, który zleca jej misję głoszenia prawdy o Jego Miłosierdziu i przygotowania świata na jego ostateczne przyjście. Zadaje to wydaje się niemożliwe do zrealizowania, ale siostra Faustyna robi wszystko, aby je wypełnić. Na światło dzienne wychodzą kolejne dowody na to, że zakonnica naprawdę widywała Jezusa. Po przeprowadzeniu badań naukowych okazuje się, że podobizna Chrystusa widoczna na obrazie namalowanym wg jej wskazówek jest identyczna z rysami twarzy i sylwetką uwiecznionymi na całunie turyńskim. Działalność polskiej zakonniczy daje początek kultowi Bożego Miłosierdzia, który czczony jest przez setki milionów osób na wszystkich kontynentów świata. Niezwykłe spotkanie zostało potwierdzone przez wielu papieży, w tym Jana Pawła II, który 30 kwietnia 2000 oficjalnie uznał ją świętą i ustanowił święto Miłosierdzia Bożego, którego w wizjach Faustyny domagał się sam Jezus.

Michał Kondrat od 2013 roku prowadzi firmę Kondrat Media, zajmującą się produkcją i dystrybucją filmów promujących wartości chrześcijańskie. Jego pierwszy film dokumentalny, którego był reżyserem „Jak pokonać szatana” zdobył w maju 2014 roku Grand Prix XXIX Międzynarodowego Katolickiego Festiwalu Filmów i Multimediiów Niepokalanów. Jego kolejnym dokumentem dystrybuowanym w kinach był „Matteo” o zakonniku, wilekim egzorcycie, który umarł 400 lat temu, a teraz przy jego grobie dochodzi do licznych uzdrowień i uwolnień od opętania złego ducha. Kolejną produkcją Michała Kondrata był dokument fabularyzowany o życiu św. Maksymiliana Kolbe, gdzie zdjęcia dokumentalne były kręcone w trzech krajach: Polsce, Włoszech i Japonii. Film w kinach w Polsce obejrzało ponad 200 tys. widzów i był dystrybuowany kinowo w 15 krajach. Najnowszy film Kondrata – Miłość i Miłosierdzie poświęcony św. Faustynie Kowalskiej i Bożemu Miłosierdziu. Do polskich kin wszedł 29 marca br. W kinach w Polsce obejrzało go rekordowa widownia ponad 250 tysięcy osób, a od kwietnia zaczęła się jego zagraniczna dystrybucja kinowa w sumie w 36 krajach. 28 października br. wchodzi do 800 kin w USA.

=====

PROGRAMY RADIOWE

14R 001 Nadworna malarka Ostrobramskiej. 32' 24" reż. Grażyna Preder
<http://prk24.pl/43208215/nadworna-malarka-ostrobramskiej-grazyna-preder>

prod. Polskie Radio Koszalin S.A. Polska

Jej nazwisko znają wszyscy Polacy na Wileńszczyźnie. Również Litwini doceniają jej wielkie zasługi w dziedzinie sztuki ludowej. Anna Krepstul, Polka ze wsi Taboryszki, przeszła do historii jako nadworna malarka Ostrobramskiej. Poznajmy jej życie i twórczość we wspomnieniach siostry, Danuty Mołoczko.

Grażyna Preder ukończyła studia filologiczne na UMK w Toruniu. Od razu po studiach podjęła pracę w Polskim Radiu Koszalin i tam pracuje do dzisiaj. Zajmuje się tematyką społeczną i kulturalną. Jej ulubionym gatunkiem dziennikarskim jest reportaż radiowy. Otrzymała wiele nagród w ogólnopolskich konkursach na reportaż.

14R 002 Długo droga do Polski. 26'42" reż. Grażyna Preder prod. Polskie Radio Koszalin Polska
<http://www.radiopik.pl/60,340,konkurs-grand-pik-2019>

Przyjechali do Białogardu z Ukrainy, ale polskość obecna była w rodzinie Dermanowskich od pokoleń. Zawsze czuli się Polakami i tylko kwestią czasu było to, kiedy ojczyzna się o nich upomni. Senior rodu, Józef Dermanowski, jego córka Anna Zwiranowska z rodziną i syn Stanisław Dermanowski opowiadają o ich „Długiej drodze do Polski”.

Grażyna Preder ukończyła studia filologiczne na UMK w Toruniu. Od razu po studiach podjęła pracę w Polskim Radiu Koszalin i tam pracuje do dzisiaj. Zajmuje się tematyką społeczną i kulturalną. Jej ulubionym gatunkiem dziennikarskim jest reportaż radiowy. Otrzymała wiele nagród w ogólnopolskich konkursach na reportaż.

14R 003 Walka z dwoma wrogami 44'06" reż. Andrzej Żurowski prod. Andrzej Żurowski Szwecja
Bohater programu - **Antoni Władysław Żurowski** Od czerwca 1917 do marca 1918 należał do POW (Polskiej Organizacji Wojskowej) w Smoleńsku. W maju 1918 r. został żołnierzem 11 pułku strzeleckiego 3. Dywizji I Korpusu Polskiego gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego. W listopadzie 1918 uczestniczył w rozbrajaniu Niemców w Warszawie i Austriaków w Radomiu. Tam, jako ochotnik wstąpił do 24. pułku piechoty Legionów, brał czynny udział w walkach na froncie ukraińskim pod Lwowem. W wojnie z Sowiecami w roku 1920, m.in. walczył w obronie Warszawy, gdzie został ranny. Od listopada 1939 r. działał w konspiracji: w Służbie Zwycięstwu Polski - Związku Walki Zbrojnej - Armii Krajowej na różnych odpowiedzialnych stanowiskach. Zostaje zastępcą dowódcy Obwodu VI Praga ZWZ-AK. W 1942 r. zajmuje się organizowaniem przyjmowania zrzutów z Zachodu. Po 2.II.1943 r. podpułkownik Żurowski objął stanowisko Komendanta VI Obwodu Armii Krajowej Praga.
Andrzej Żurowski – syn ppłk Antoniego Żurowskiego, który utrwalił jego wspomnienia. Pracownik Pionu Technicznego Warszawskiego Ośrodka Telewizyjnego i Aktywny członek NSZZ Solidarność Radia i Telewizji, internowany w Białogardzie. od roku 1982 przebywa na emigracji w Szwecji.

14R 004 Powstanie Warszawskie na Pradze 26'15" Andrzej Żurowski Andrzej Żurowski Szwecja
<https://youtu.be/xSteQytIPf4> ; <https://youtu.be/QX8pxFD0ZdU> ; <https://youtu.be/trPASRVoO6Q>

W czasie Powstania Warszawskiego 1944 r., jako komendant VI Obwodu Armii Krajowej był dowódcą walk na Pradze. Po krótkich, lecz krwawych i niezwykle intensywnych walkach, 3.VIII.1944 r. zarządza w porozumieniu z KG AK ponowne przejście swoich oddziałów do działań konspiracyjnych. Po wkroczeniu na Pragę wojsk sowieckich i polskich (13.IX.1944), z rozkazu Komendy Głównej AK podejmuje kontakt celem utworzenia 36. pułku piechoty Legii Akademickiej i wcielenia do niego żołnierzy swojego Obwodu, z zamiarem pójścia na pomoc walczącej w stolicy Armii Krajowej i dalszej walki z Niemcami. Wkrótce zostaje aresztowany przez NKWD. Jest więziony w nieludzkich warunkach w Warszawie, pod Warszawą w willi UB w Otwocku i w Lublinie. Torturowany przez Sowietów i Władzę Ludową. Zostaje skazany na karę śmierci, ponownie sądzony przez Sąd Okręgowy w Warszawie, 15.06.1945 r. zostaje powtórnie skazany na karę śmierci.

14R005 Siostry 25'32" reż- Aleksandra Sadokierska prod. Polskie Radio Białystok Polska

<https://www.radio.bialystok.pl/reportaz/index/id/172060>

Siostry Elżbieta i Janina z domu Tatkiewicz urodziły się w przedwojennej Warszawie. Pochodziły z inteligentnej rodziny, ojciec Jan był prawnikiem, zaś jego brat Władysław - filozofem i historykiem sztuki. Gdy wybuchła wojna, Elżbieta ma piętnaście lat a Janina dziewięć. O przedwojennym wychowaniu, dorastaniu w cieniu wojny, walce w Powstaniu Warszawskim i siostrzanej więzi wystawionej na próbę opowiadają Elżbieta Tatkiewicz-Skrzyńska oraz Janina Suchorzewska.

Aleksandra Sadokierska Urodzona w 1989 w Warszawie. Absolwentka Filozofii i Etyki na Uniwersytecie w Białymstoku oraz Dziennikarstwa na Uniwersytecie Warszawskim. Od 2018 roku reportażystka w Polskim Radiu Białystok. Zadebiutowała reportażem „Smugi światła”, który znalazł się w finale XXIV Konkursu Stypendialnego im. Jacka Stwory. Laureatka II nagrody za reportaże „Człowiek sukcesu” i „Nie osądzam” na XXXIV MKFFiM KSF Niepokalana 2019.

14R006 Siostra 29' reż. Iwona Piętał, Adam Głaczyński prod. Polskie Radio Rzeszów Polska

<http://www.radiopik.pl/60,340,konkurs-grand-pik-2019>

Miała poukładane życie w Polsce: kierowała Hospicjum im. św. Kamila w Gorzowie Wielkopolskim, którego była współzałożycielką, skutecznie pozyskiwała pieniądze na jego działalność, organizując akcje charytatywne, była doceniana i nagradzana. Ale, kiedy w 2008 roku, władze kościelne zaproponowały jej przenosiny do Wilna i założenie tam hospicjum, **siostra** Michaela Rak podjęła się tego wyzwania i z wrodzoną sobie energią, niemal od zera, utworzyła pierwszą taką placówkę dla dorosłych pacjentów na Litwie. W tym dziele wspomagają ją liczni wolontariusze - ludzie różnych narodowości i wyznań. O losach polskiej zakonnicy i hospicjum, które jest wyjątkowym miejscem w Wilnie, opowiada reportaż „Siostra”. Audycja zrealizowana w Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie

Iwona Piętał z wykształcenia filolog, absolwentka UJ w Krakowie, doktor nauk humanistycznych (językoznawstwo stosowane). Dziennikarka Polskiego Radia Rzeszów od 1992 roku, reporterka, autorka audycji publicystycznych na tematy społeczne, oświatowe i kulturalne. Współpracuje z programami ogólnopolskimi Polskiego Radia. Nagradzana za reportaże w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach dziennikarskich (m. in. w kilku edycjach Festiwalu Polonijnego LOSY POLAKÓW). Nagrodzona Medalem Komisji Edukacji Narodowej w uznaniu zasług za popularyzację tematów oświatowych na antenie radiowej.

Adam Głaczyński absolwent polonistyki UJ w Krakowie. Od 1990 roku dziennikarz Polskiego Radia Rzeszów. Reporter, komentator, autor programów i akcji antenowych. Od początku pracy w Polskim Radiu Rzeszów, zajmuje się tematyką społeczną oraz kulturalną. Ma na swoim koncie wywiady z najwybitniejszymi artystami teatru i filmu. Jest inicjatorem i autorem wywiadów z artystami plastykami woj. Podkarpackiego w ramach cyklu „Sztuka Podkarpacia”. Jest członkiem założycielem Podkarpackiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. W 2003 r. otrzymał tytuł "Mistrza Mowy Polskiej". Laureat nagrody prof. Józefa Szajny a także Marszałka Senatu RP dla Dziennikarzy Polskich i Polonijnych za reportaż radiowy pt. „Toronto Teatr”. W 2014 otrzymał nominacje do Grand Press za reportaż „Mazowiecki”, a w 2019r nominacje do „Melchiorów” za reportaż „Bejt znaczy dom”. W 2019 roku wyróżniony medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis.

14R007 Przesiedleńcy 34'10" reż. Jolanta Danak I Małgorzata Iwanicka
prod. Polskie Radio Rzeszów

<https://www.radio.rzeszow.pl/audycje/22967/przesiedlency-reportaz-jolanty-danak-i-malgorzaty-iwanickiej>

Miejscowość Pławna leży na Dolnym Śląsku niedaleko Lubomierza, gdzie kręcono kultowy film Sami Swoi. Okazuje się, że losy Kargula i Pawlaka są tożsame z losami bohaterów reportażu pt. "Przesiedleńcy". Audycja powstała podczas sesji Krajowego Klubu Reportażystów, którego członkiniami są autorki.

Jolanta Danak I Małgorzata Iwanicka Autorki są dziennikarkami Polskiego Radia Rzeszów. Obie od wielu lat tworzą reportaże. Interesują się historią, kulturą i problemami społecznymi, szczególnie na pograniczu

14R008-10 Audycja Radiowa „Nasz Głos” z 1 lipca 2019 35' reż. Irena Liegieniece
prod. Radio Łotwa LR4 Łotwa

Magazyn radiowy „Nasz Głos” jest na antenie raz na miesiąc i brzmi 35 minut „Nasz Głos”01.07.2019.- Działalność Związku Polaków na Łotwie w Liepai, prezentacja książki o Polakach w Liepai, wystawa fotograficzna o historii Polakach w Liepai w latach przed II wojną światową. Rozmowa z nauczycielką gry na skrzypcach.

„Nasz Głos” 05.08.2019.: 75.rocznica Powstania Warszawskiego; Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie dzieciom polskim na Łotwie; rozmowa z Agnieszka Rajss, autorka wystawy fotograficznej „Ostatnia rozmowa z akademikiem Sacharowem”.

„Nasz Głos” 02.09.2019.: Konsul RP na Łotwie do uczniów polskich szkół na Łotwie; ciąg dalszy rozmowy z nauczycielką muzyki Elżbieta Golikową; wywiad z absolwentem Polskiej szkoły im.Ity Kozakiewicz w Rydze.

Irena Liegeniece pracuję nad przygotowaniem audycji „Nasz Głos” w ciągu 16 lat. Jestem Polką urodzoną na Łotwie w Rydze w 1945r. w polskiej rodzinie. Umiejętności posługiwania się językiem polskim uzupełniam regularnie na szkoleniach w Polsce.

14R011 Człowiek człowiekowi aniołem 17'34” reż. Aleksandra Sadokierska

prod. Polskie Radio Białystok Polska <https://www.radio.bialystok.pl/reportaz/index/id/153655>

Ludzkie cierpienie zamknięte w przedmiotach i opowieść o losie człowieka zmagającego się z chorobą. Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie – muzeum, a zarazem instytucja badawcza skrywa w swych podwojach tzw. dary serca. To przedmioty, nierzadko własnoręcznie wykonane, które Papież otrzymywał od wiernych z całego świata. Łączą się one z ważnymi momentami ludzkiego życia. Wśród nich odnajdziemy swoiste świadectwa drogi krzyżowej człowieka.

Aleksandra Sadokierska Urodzona w 1989 w Warszawie. Absolwentka Filozofii i Etyki na Uniwersytecie w Białymstoku oraz Dziennikarstwa na Uniwersytecie Warszawskim. Od 2018 roku reportażystka w Polskim Radiu Białystok. Zadebiutowała reportażem „Smugi światła”, który znalazł się w finale XXIV Konkursu Stypendialnego im. Jacka Stwory. Laureatka II nagrody za reportaże „Człowiek sukcesu” i „Nie osądzam” na XXXIV MKFFiM KSF Niepokalana 2019.

14R012 Dzieci z Pahiatua 31'53” ks. Mariusz Sokołowski SChr (chrystusowiec) prod. ks. Mariusz Sokołowski SChr i Radio FIAT (Częstochowa) Polska

<https://youtu.be/sa34ktxZkpE>

Dzieci z Pahiatua, to reportaż radiowy opowiadający o losach 733 polskich dzieci i 102 opiekunów, którzy niespełna rok przed zakończeniem II wojny światowej znaleźli schronienie w Nowej Zelandii i w większości pozostali już tam na zawsze. Początek ich wstrząsającej wędrówki to aresztowanie przez Sowieców i wywózka na Sybir. Po przeszło dwóch latach nędzy, biedy, ponieważ w przymusowych obozach pracy, uwolnieni Polacy znaleźli schronienie w Persji. Ich saga zakończyła się bezpiecznym przyjazdem do Nowej Zelandii, gdzie ich domem stał się specjalny obóz przygotowany w pobliżu farmerskiego miasteczka Pahiatua. Tam zbudowali swoją małą Polskę. W reportażu głos zabrali: Anna Kremzer, Stanisław Manterys, Edmund Jabłoński, Malwina Schwieters.

ks. Mariusz Sokołowski, ur. W 1979 w Gdyni. Z zawodu jest marynarzem, z powołania księdzem zakonnym (chrystusowcy) z zamiłowania radiowcem. Związany z 9 rozgłościami Radio Fiat, Radio eM Katowice, Radio Nadzieja Łomża, Radio Niepokalanów, Radio Szczecin, Radio Stargard, Radio Jasna Góra, Radio Emaus, Radio Ain Karim. Jako rekolekcjonista, podczas podróży i odwiedzin Polonii nagrywał audycje o życiu Polonii. Obecnie posługuje w Stargardzie. W ciągu kilku najbliższych miesięcy rozpocznie posługę duszpasterską wśród Polonii w Australii.

14R013 Wybór –Anglia 15'26 reż. Dorota Sokołowska prod. Polskie Radio Białystok Polska

<https://www.radio.bialystok.pl/reportaz/index/id/167498>

Pani Magda jest po sześćdziesiątce, w Southampton mieszka od trzech lat, Małgorzata wyszła tu za mąż i od trzydziestu lat wtapia się w tę kulturę, Renatę natomiast skusiła wolność, jaką znalazła w Wielkiej Brytanii i od kilkunastu lat czuje się prawdziwą Brytyjką. Jedną jest babcią wychowującą dwójkę dzieci, dwie pozostałe pracują jako tłumaczka i pielęgniarka. Co zmienia Brexit, zwłaszcza dla licznych w trzystutysięcznym mieście Polaków? Jak zmienia się krajobraz Southampton zasiedlony przez krajana? Jacy są Polacy, czym się wyróżniają i czy chcą wracać do Polski? Jak żyje się w obcym - a może już swoim - kraju?

Dorota Sokołowska, dziennikarka i prezenterka Polskiego Radia Białystok, wydawca magazynu kulturalnego „Podróże po kulturze”, autorka programów promujących czytelnictwo, recenzentka teatralna i autorka (wielokrotnie nagradzanych) audycji dokumentalnych i reportaży m.in. nagroda główna w kategorii Historia Regionalna przyznawana w konkursie IPN. Inicjatorka corocznego konkursu literackiego „Gwiazdka z książką”. Odznaczona PIK-owym Laurem 2015 za promocję czytelnictwa. W Polskim Radiu Białystok od 1993 roku. W 2007 roku nagrodzona przez Prezydenta Białegostoku za upowszechnianie kultury, w 2013 zaś przez Marszałka Woj. Podlaskiego za ochronę dóbr kultury. W 2015 została Dziennikarzem Roku, tę nagrodę przyznała Rada Programowa Polskiego Radia Białystok Oprócz pracy radiowej doceniana jest także w dziedzinie reportażu prasowego Jest laureatką I nagrody w konkursie na reportaż prasowy „Narew. Ludzie. Przyroda. Kultura”, inny jej reportaż znalazł się także w 2013 r w finałowej trójce tekstów wyróżnionych w Nagrodzie PAP im. Ryszarda Kapuścińskiego. W 2014 została laureatką konkursu Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w konkursie „Tutaj jestem”. Efektem tego jest książka „Dźwiękoczułość”. W 2016 wydała książkę „Bóg jest portem” w Wydawnictwie Espirt. W 2018 została laureatką nagrody za reportaż „Jak łabędzie”. W 2019 dostała III nagrodę i medal Zygmunta Glogera

---

PROGRAMY MULTIMEDIALNE

14M001 Z Polski...do Polski Pielgrzymka do Wilna 15' rez. s. Katarzyna Purska

prod. Siostry Urszulanki Polska

W tym roku odbyła się już po raz 29 Piesza pielgrzymka z Suwałk do Wilna organizowana przez księży Salezjanów. Zrobiłam prezentację, która jest rodzajem osobistego pamiętnika i relacją z pielgrzymowania po ziemiach Litwy i dawnej Polski do Ostrej Bramy. Jest to opowieść o wierze wyznawanej i zachowywanej wraz z narodową tradycją przez Polaków i Polonię na Litwie, jako że wzięli w niej udział Polacy z kraju i zagranicy.

s. **Katarzyna Purska** jest emerytowaną katechetką, które od roku żyje i pracuje we wspólnocie sióstr urszulanek szarych. Rok temu wzięłam udział w Festiwalu pokazując zrobioną we współpracy z s. Anną Pawłowską USJK pt. "Sw. Urszula Ledóchowska – wzór dla współczesnych Polaków". Praca moja została wyróżniona.

14M002 Report W KL Auschwitz 1940 – 1943 by Captain Witold Pilecki & Captain prod. Witold Pilecki 'The Only Auschwitz Volunteer Presentation' film oraz strona www 10'39"
Pilecki Project Committee Inc Pilecki Project Committee Inc Australia
<https://www.youtube.com/watch?v=C3BfJV3USQE&t=122s>

Raport W KL Auschwitz 1940–1943 autorstwa kapitana Witolda Pileckiego "oraz elektroniczna prezentacja najodważniejszego żołnierza AK, który jako pierwszy poinformował opinię międzynarodową o eksterminacji Żydów, Polaków i innych osób w niemieckim obozie koncentracyjnym. Wierzymy, że heroiczny wkład Pileckiego w bitwę o zachowanie godności człowieka, jego głębokie współczucie dla każdej ofiary, jego determinacja w rozpowszechnianiu informacji o masowej eksterminacji Żydów, Polaków i innych narodowości w niemieckim obozie koncentracyjnym Auschwitz, zasługuje na światowe uznanie. Ta książka i elektroniczna prezentacja pokazują najbardziej niezwykle bohatera, który zasługuje na upamiętnienie. Komitet Projektowy Pilecki to grupa wolontariuszy utworzona w celu organizowania wystaw kulturalnych i historycznych oraz wydarzeń prezentujących heroizm i osiągnięcia polskich i australijskich żołnierzy w czasie II wojny światowej, a także ich powojenne działania społeczne i kulturalne.

Pilecki Project Committee Inc Australia organizuj projekty w miejscach publicznych tj. Jewish Holocaust Center, Federation Square, Parliament House, Biblioteki publiczne, szkoły i centra kultury. Promujemy nasze działania za pośrednictwem mediów: radia, telewizji, gazet i internetowych platform mediów społecznościowych. Wiele projektów oferuje wykłady na interesujące tematy historyczne prezentowane przez zaproszonych gości specjalnych, w tym weteranów wojennych i ocalałych, a także naukowców i pisarzy. Organizujemy również specjalne warsztaty edukacyjne dla młodych studentów. Większość naszych wydarzeń obejmuje organizację spotkań artystycznych i kulturalnych.

14M003 "Inspiration" - Natchnienie Album muzyczny 60' reż. Dagny Baczyńska-Kissas
prod. Galeria Autorska i Teatr Well Art Bogny Lewtak-Baczyńskiej Polska
fragment <https://youtu.be/my13seGUF8k> ; <https://youtu.be/d7Q0BaTddSY> – cały koncert

Płyta „Inspiration” powstała w 2019 roku. Jest to nagrana w formie koncertu dokumentacja zroźnicowanych, rozbudowanych, koncertowych, a nawet poetyckich Polonezów Fryderyka Chopina i Dagny Baczyńskiej-Kissas.

Dagny Baczyńska-Kissas Dagny Baczyńska-Kissas - pianistka koncertująca, kompozytorka, teoretyk muzyki. koncertuje jako pianistka w kraju i za granicą, m. in. w Łazienkach Królewskich, w Zamku Królewskim w Warszawie, w Filharmonii Warszawskiej, w Filharmonii Wrocławskiej, na Zamku Książąt Pomorskich w Słupsku, na Festiwalu Warszawska Jesień, w Warszawskim Towarzystwie Muzycznym, na Pelion Festival w Grecji. Ukończyła Akademię Muzyczną im. F. Chopina w Warszawie: Wydział Fortepianu w klasie prof. B. Kawalla (2004), Teorii Muzyki (2005) oraz Studia Podyplomowe na Wydziale Fortepianu w klasie prof. Andrzeja Stefańskiego (2006). Dagny Baczyńska-Kissas działa również jako kompozytorka, jej utwory to m. in. wiele cykli utworów na fortepian, inspirowanych tematyką filozoficzną, historyczną i religijną, prezentowanych w Polsce, Grecji i na Białorusi. Najważniejsze dzieła oraz cykle utworów na fortepian to: "Misteria Antiqua Polonia", "Wizje", "Gwiezdna suita", Preludia-Poematy, Preludia-Etudy, Preludia-Obrazy, Preludia-Impresje, „Modlitwy”, Fantazje na fortepian: „Husaria”, "Dies Irae", Fantazja na temat Hymnu Bogurodzica, "Chrystus Zbawiciel", "Ecce Homo", Polonezy - cykl "Pro Patria".

14M005 <http://www.jhw.com.pl> strona www o książkach rez. Jolanta Horodecka
prod. Jolanta Horodecka Polska

Strona autorska pisarki w ciągłej ekspozycji . W odnowionej wersji od 15.10.2015 roku. Strona zawiera informacje o twórczości i działalności literackiej pisarki też poza granicami kraju. Administratorem strony jest Maciej Wieczorek.

14M006 My Sister's Mother strona www , książka - film <http://www.danutaurbikas.com>
reż. Danuta Solecka Urbikas prod. Danuta Solecka Urbikas USA
<https://youtu.be/cITP7P6GOa0>

Strona www związana z książką „My sisters's Mother” Związane z moja nagrodzoną książką (po angielsku) wydanie w 2016 i 2019 przez Uniwersytet Wisconsin- 1) krótki video o książce, 2) długi wykład (po angielsku) z moja siostra która była wywieziona z naszą matką do Syberii w 1940. Autorka brała udział w tym wykładzie, który nagrało Muzeum holocaustu we Washingtonie

=====